

Sömürgeci ve Soykırımcı İsrail'e Karşı Mücadelede İnsan Merkezli Düşüncenin Eleştirisine Dair Küçük Bir Not

Editörün Notu: Bir yenikomunizm.com okuru yazısını öneminden dolayı paylaşmayı uygun görüyoruz. Bu makalede hedeflenen amaç insanın diğer tüm canlılarla lineer bir şekilde eşitlenmesinden öte, verili baskıcı ve sömürücü kapitalist-emperyalist dünya sistemi içerisinde, özgürlük mücadelesi verirken, insan-doğa ve insan-hayvan ilişkilerinin bilimsel bir temelde alınmasına ilişkin eleştirel bir nottur.

İsrail Savunma Bakanı Yoav Gallant'ın, 7 Ekim Saldırısı sonrasında Filistinlilerin ''insan'' olmadıklarını, onların ''insansı hayvanlar'' olduklarını, ''hayvandan'' sayıldıklarını o yüzden de ''insanca'' muameleyi hak etmediklerini ve İsrail'in de böyle davranacağını dile getiren açıklaması, birçok kesim tarafından eleştirildi ya da eleştirilir gibi oldu (İroniye bakın ki Naziler, Siyonistlerin argümanlarının bundan 80 yıl önce kullanmışlardı. Yahudilerin ''sıçan'' olduğunu söylemişler ve dolayısıyla da toplumdan ''temizlenmesinin'' Alman ulusu için ''zorunlu'' olduğunu ileri sürmüşlerdi) . Gallant'ın bakış açısındaki insan merkezli/türcü düşüncesine dair eleştiriler ne yazık ki benzer bakış açısıyla ele alınmış, ''reddedilmiş'' ve ''eleştirilmiştir''. Bu benzerliğe dair küçük bir not düşmeyi önemli görüyoruz.

Hayvanlara -yani başka bir türe- kötü davranmak, onlara

istediği/dilediği gibi müdahale etmeyi ''hak'' görmek bakış açısı, insan merkezli -merkezinden insanın olduğu, insanın diğer her şeyin üstünde olduğu geri kalan canlı yaşam formlarının insanın ''yaratılışı/doğası'' gereği değersiz olduğu ya da sadece insanla değer kazanabileceği, diğer türlerin ve doğanın insanın merkeze alarak örgütlenmesi gerektiği anlayışı- bir bakış açısıdır.

1948'den bu yana, soykırımcı, işgalci İsrail'in ve onun aparteid rejiminin altında gadre uğratılan Filistin halkı, Nakba'dan beri en büyük katliam ile karşı karşıyadır ve Gallant bu katliamı Filistinlilerin ''insan'' olmadıkları için dolayısıyla ''değerli'' de olmadıkları o yüzden böylesi bir soykırımın yapılmasının bir mahsuru olmadığı görüşünü ne sürmektedir. Bir şeyin değerli olabilmesi için insan olması gerektiği anlayışı, yaşadığımız kapitalist-emperyalist çağın ve onun burjuva hümanizminin özelliklerinden biridir. Fakat paradoks şu ki, kapitalist toplumla birlikte birey/insan her ne kadar bir yeni ''İlah'' olarak ilan edilse, yceleştirilse dahi, yine aynı toplumun işleyişi tarafından atomize edilir, üretim ilişkileri tarafından nesneleştirilir ve kapitalist kar ''matrisinin'' rakamsal/matematiksel hesaplarının parçası haline gelir. O, kapitalist planlamada ''değer''den ziyade, artı-değer üreten bir ''istihdama'' dönüşür. Yine kapitalist-emperyalizmin dünya çapında işleyişi sonucu ortaya çıkan derin bölünmeler -örneğin ezen uluslar ve ezilen uluslar-, bazı insanların hayatlarını diğerlerinden daha ''değerli'' kılar. Hamas ''sivillere saldırınca'' terörist olur ama 7 Ekimden bu yana elde edilen bilgilere göre 5 binden fazla Filistinli İsrail'in saldırıları sonucunda katledilmişlerdir. Aslında burjuva hümanizmi, onun ''evrensel temel insan hakları'', yine temel olarak egemen olan ülkelerin birbirleri üzerinde ''etki'' oluşturabilmeleri için kullanıla gelir. Ukrayna, Rus emperyalizmi tarafından işgal edilip, ablukaya alınınca ''tiranlık'' olur ama İsrail, Filistinlilerin yaşamaları için en temel zorunluluğu olan yeme ve içme hakkını bile dünyanın gözleri önünde engellediğinde, ''İsrail'in savunma hakkı''

olur. Aslında insan merkezli bakış açısı, söz konusu insan olduğunda da çok ''insan merkezli'' değildir, ama söz konusu doğa ve üzerindeki diğer canlılar olduğunda birden ''değerli'' olanın esasta insanın yaşamı olduğunu, gezegenin ve üzerinden yaşayan canlıların da bu ''değere'' göre konumlanması gerektiğini sonu gelmez anti-bilimsel argümanlarla ileri sürer.

Dolayısıyla insan anlayışı, verili iktidar ilişkileri tarafından da sürekli işlenir ve yeniden ideolojize edilir. Kimin ''gerçek insan'' olduğu kimin olmadığı tartışılmaya başlar. Bazen buna ''teröristler'' kavramı da eşlik eder. Yani bunlar ''cani insandır'', o halde ''bizler gibi davranılmayı'' hak etmiyorlar anlayışı devreye girer. Fakat Siyonistler, Filistin kurtuluş mücadelesini 78 senedir terörist ilan ediyor ve bu ''kavram'' siyonist soykırımın devamı için bugün çokta ''ihtiyacı karşılamıyor''. O zaman yeni bir kategori olarak ''insan olmayanları'' devreye sokulabilir.

Hiç bir halk -ki burada söz konusu olan yıllardır soykırıma uğratılan ezilen Filistin halkıdır- ne daha az insan ne de daha çok insandır! Bu kavramların ''serbest ifadesi'' ezen ulusun, kan emici Siyonizmin, başta ABD emperyalizmi olmak üzere, batılı emperyalistlerden aldığı güçle söylediği aşıkardır ve ezen ulusun daha fazla ezbilmesi için ''meşruluk'' olarak kullanılır. Yoksa esas dert, bu tartışmada da görüleceği üzere insan da değildir, Siyonist sömürgeci İsrail'in devamlılığının sürdürülmesidir.

Şayet insan merkezli/türcü faşizmin çıkış noktasına gelecek olursak, ''diğer türlerin değersiz oluşu, onlara istediğimizi/dilediğimizi'' yapabileceğimiz bakış açısı, son derecede zehirli ve canicedir ve kesinlikle karşı durulması gerekir. Çelişkinin diğer bir yanı ise, bir halkın ''insan olduğu'' için böyle bir muameleyi hakketmediği anlayışı, diğer canlı türlerine ''istediğimizi/dilediğimizi'' yapabileceğimiz anlayışını sürdürmektedir. Tartışma götürmez hakikat şu ki,

İsrail'in Filistin halkına karşı girişmiş olduğu bu soykırımın hemen durdurulması elzemdir ve birazcık vicdan sahibi her insanın bunun için harekete geçmesi gerekir. Bu temel hakikat, insan dışı türlerin daha az ''değerli'' olduğu ve onlara istediğimizi/dilediğimizi yapabileceğimiz anlayışını güçlendirmemelidir! Bir haklı mücadele, başka türlü baskı formlarını onaylar ya da kerhen onaylar pozisyonunda olmamalıdır!

Dünyanın bu halinden rahatsız olan, baskının ve sömürünün ortadan kalkmasını isteyen, göçmenlerin şeytanileştirilmesine karşı çıkan, kadınların ve LGBTQ bireylerin ''düşman unsur'' olarak gösterilmesini reddeden, bir ulusun diğer bir ulus tarafından gadre uğratılmasının karşısında olan, iklim krizinin varoluşsal bir tehdide dönüştüğü bu koşullardan kurtulmak isteyen herkesin, insanın diğer canlılarla birlikte doğanın bir parçası olduğu ve onların üstünde olmadığı, İnsanların çok değerli olduklarını ama ''değerin merkezi'' olmadığını anlamaları son derecede önemlidir. Kapitalist toplumun sahte insan ''yüceltisi'' ve insanın metalaştırılmasında olduğu gibi, doğanın ve diğer canlı türlerinin metalaştırılması ''alt kategori'' olarak ele alınması, tasavvur ettiğimiz özgür bir dünyanın önünde bir engel olarak durmaktadır, bu engelin kaldırılması gerekir!

“Marksizm ve Geleceğin Çağrısı” 22. Bölüm: Hayvan Meselesi

Editör Notu: Aşağıdaki bölüm Bob Avakian'ın Bill Martin ile görüşmesinden oluşan *“Marksizm ve Geleceğin Çağrısı: Etik, Tarih ve Politika Üzerine Sohbetler”* başlıklı

kitabın 22. bölümünden aktarılmıştır. Bu yazı özellikle devrimci komünistlerin pek çok karmaşık çelişki içeren ve bir çok boyutu bulunan bir meseleye yaklaşımda izlenmesi gereken yöntem ve yaklaşım açısından önem kazanmaktadır. Bu önemli çeviriyi takipçilerimizin dikkatine sunarız.

MARTIN: Marksizm içinde hangi türden olursa olsun pek de gündeme gelmeyen bir mesele var. Sanırım bazıları buna hayvan hakları meselesi diyecektir. Ben ise yalnızca hayvan meselesi olarak adlandıracağım. Hatta ilk bakışta, “Evet, bu sahip olduğumuz kaygılara oldukça yabancı” bir şey gibi geliyor. Sanırım bu meselenin yabancı olmadığı ya da yabancı olmaması gerektiği konusunda bir tartışma yürütmek istiyorum. Ve bunun bir kısmı tekrardan eski dostumuz etiğe, etik statüsüne geri dönmemizi gerektiriyor. Hayvan meselesi, tabiri caizse etik meselesinin belirli boyutlarını gösteren bir şekilde kendini tematize ediyor. Yani bir tür temel kaygı açısından, hayvanlara karşı kolaylıkla zulüm olarak kabul edilebileceğini düşündüğüm şeyleri gerçekleştiren sistemler düşünüldüğünde, bu ötekine yönelik, yani eğer bunu yüklü şekilde ifade etmek gerekirse “insan bile olmayan” ötekine yönelik bir kaygıdır.

Ancak beslenme açısından, hayvanların yiyecek olarak kullanılmasında bir gıda ekonomisi olarak öncelikle üretim etrafında insanların biçimlendiriliği belli bir bakış açısından insana dair zulmün boyutları da mevcut. Şu kelimeden nefret ediyorum: “Hayvansal gıdalar”. Sosyologlar tarafından araştırılan bir şey var ki, hayvanlara karşı acımasız olma eğiliminde olan insanlar aslında diğer insanlara karşı da zalim olma eğiliminde olan insanlardır. Böylesi bir durum var.

Sanırım bunu daha derin bir seviyeye taşımak istiyorum. Argümanı belirli bir tema üzerinden geliştirmeye çalışıyorum ve buradaki ipucumu “Sömürgecilik Bir Sistemdir” başlıklı ünlü makaleyi yazan Sartre’dan alıyorum. Ve bunu “Etoburluk bir sistemdir” teması altında geliştirmek istiyorum. Bunun sistem olduğunu ya da bir şekilde sistemin en geniş kategorisi

olduğunu söylemeye hazır değilim, ancak sahip olduğumuz sistemin ayrılmaz bir parçası olduğunu düşünüyorum. Hatta daha da ileri gidebilirim, ünlü bir filozof ve hayvan hakları teorisyeni Peter Singer'ın birinci dünyadaki yemek masasının muazzam bir zulüm sahnesi olduğunu söylediğini tekrarlamak isterim. Ve tabiri caizse sadece aileler için değil, gıda ekonomisinin nasıl bir araya geldiği ve orada yemek masasında nasıl bir araya gelindiği durumu var. Etçilik aynı zamanda bir anlamıyla bir zulüm "okuludur" ve hatta dünyada bu zulüme dair yapılabilecek hiçbir şey olmadığı fikrini aşıl原因 bir okuldur. Genellikle genç insanlarla ilgili bildiğimiz bir nokta var, ki bu oldukça yaygındır, bunu özellikle birinci dünyada aniden bir hayvanın bacağını yediklerini fark ettikleri zaman görürüz. Birdenbire bunun bir bacak olduğunu ve yiyebilecekleri sihirli bir şey olmadığını fark ederler. Çocuklar genellikle bunu reddeder ve ebeveynleri, ister otoriter ebeveyn baskısı ister daha çok ikna türünden bir şey olsun, onları bu meseleden uzaklaştırmak için fazlasıyla çaba harcarlar.

Bir çocuğun bu konuda içgüdülerinin olduğunu düşündüğümü söylemek isterdim, ancak buna doğal bir tepki demek de istemiyorum, fakat yine de her halükarda tepkilerinde bir doğruluk payı var. Böylesi anlarda başka biçimlerde ikna çabaları devreye girer; "Bu aslında bir zalimlik değil, çünkü..." demek genel kültürünün bir parçasıdır. Ardından hayvanları sadece bir kategoriye koymakla kalmayıp, "Onlara insani kategoriler uygulamayalım, onları 'antropomorfize etmeyelim" denir. Ve daha da fazla bir şekilde "Onlar hissetmiyorlar ki" gibi şeyler söylenir. Ya da toplumdaki bazı sözde öncelikler yüzünden, onları gıda haline getirebilmek için belirli şekillerde yetiştirmenin doğru olduğu öne sürülür.

Bazen de, çocuklara "Evet, bu belki biraz zalimce, fakat buna alışmalısın..." denir. İnsanlar, "Ne yapalım yani, dünya acımasız işte. Bu adaletsiz bir dünya ve bu konuda

yapabileceğiniz hiçbir şey yok!” derler. Aslında belirli bir anlamda samimi ilişkiler konusundaki tartışmamıza devam etmek için şunu belirtmek istiyorum; yediğinizden, sindirdiğinizden ve vücudunuzda işlediğinizden size daha yakın ne olabilir ki? Bu bir anlamda dünyada sadece zalimlik olduğunu ve bu konuda yapılacak bir şey olmadığını kabul ettirmeye çalışan bir okula benziyor. Aslında toplumun her kesimine de yayılıyor. Bu soruyu burada cevaplayacağımızı sanmıyorum. Belki pek ileriye bile gitmeyeceğiz. Ancak bence bunu masaya getirmek bile başlı başına önemli bir mesele. Yemek masasından kalkarak deyim yerindeyse felsefi masamıza geçiyoruz.

AVAKIAN: Gündeme getirdiğiniz meselenin pek çok farklı boyutu var. Nereden başlayacağınızı bilmek zor. Bence şunu belirtmek gerek, sadece insanlarla hayvanlar arasında değil, aynı zamanda farklı hayvanlar arasında da pek çok farklı derece ve niteliksel farklılıklar var. Bazıları gelişmiş bir sinir sistemine bile sahip değilken, bazıları oldukça gelişmiş sinir sistemine sahip. Ve bazılarında bazı bilinç biçimleri var (ki buna dair daha fazla şey öğrenmeye devam ediyoruz) Bir de başka bir bilinç düzeyine sahip olan insanlar var. Bildiğimiz kadarıyla, insan, felsefi meseleleri gerçekten ele alan ve bunları tartışan tek tür durumunda. Yalnızca insanlar da etobur değildir. Hayvanlar da başka hayvanları yerler. Doğada böyle bir fenomen var ve acımasız görünse de böyle bir durum var. Bizim gaddarlığımızdan değil, kendi hayatta kalma ihtiyaçlarından dolayı bu şekilde evrimleştiler. Öte yandan insanlarla aynı bilince sahip değiller. Bu mesele onlar açısından değil, insanlar açısından kendini ortaya koyar. Burada “hayvanlar da başka hayvanları öldürüyor, ne olmuş yani?” demiyorum. Ancak farklı hayvanlar arasında farklılıklar olduğunu söylüyorum, ki bunun da birçok sonucu var.

Bu konunun bir başka yönü de, insan toplumunun şu an bu aşamasında olmamız, yani hayvanların evcilleştirilmesiyle başlayan uzun bir zincirin ve ondan kaynaklanan her şeyin sonundayız. Jared Diamond da dahil olmak üzere farklı insanlar

bunu analiz ettiler, aynı zamanda Marksist kişiler de bunu analiz etti. Bu noktada iki şeyin akılda tutulmasının önemli olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Aslında üç şeyin.

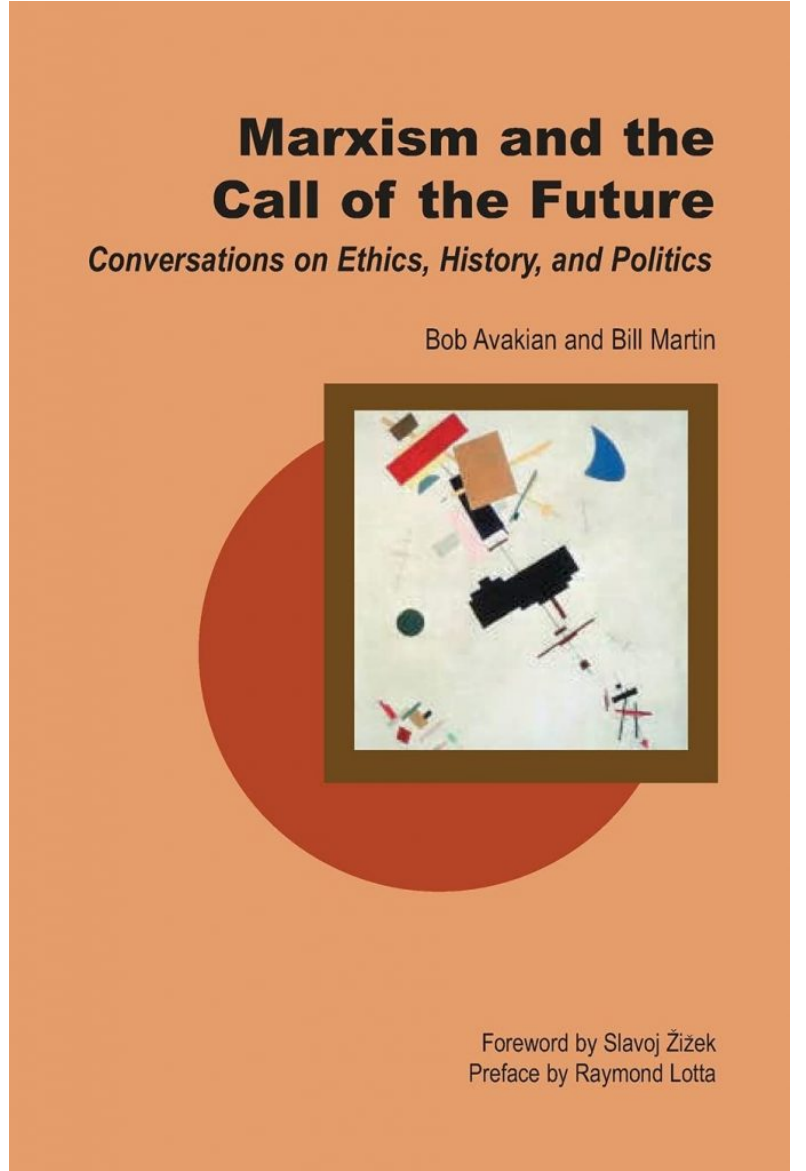
Birincisi, bu sistem altındaki genel olarak gıda yetiştirilmesi ve hayvanların gıda olarak geliştirilmesi şekli, birçok farklı düzeyde sosyalizm ve nihayetinde komünizm altında bir şeyler yapmaya çalışma şeklimiz değildir. Ancak bunun çok fazla karmaşıklığı var ve bunun tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum, dürüst olmak gerekirse burası ile bunu tamamen farklı bir şekilde ele alabileceğimiz yer arasında geçilecek zemine dair çok fazla karmaşıklık var. Şu anda dünyadaki problemlerimizden biri, oldukça akut bir problem olarak dünyadaki çoğu insanın yeterli yiyeceğe ve yeterli proteine sahip olmamasıdır. Yiyeceklerini ve proteinlerini nereden aldıkları konusunda çok fazla seçeneğe sahip değiller. Bu durum yapılan her şeyi mazur göstermek anlamına gelmez, ancak bu karşı karşıya olduğumuz, henüz devrimi gerçekleştirmeden önce, henüz sosyalist bir ülkeye sahip olmadığımız bir durumda kendini gösteren gerçek bir çelişkidir. İlki budur.

Diğer bir nokta ise - hayvanları bir kenara bırakarak sadece insanlardan bahsedersek- insanların yaşamları için gerekli olan üretilen şeylerin çoğunun, çocuklar da dahil olmak üzere insanlar tarafından korkunç derecede baskıcı ve sömürücü koşullar altında üretilmesinin pek çok biçiminin olmasıdır. Yine de kitlesel bir fenomen olarak bu maddeleri tüketmeyeceğimizi söyleme özgürlüğümüz bulunmuyor. Bireysel olarak bu söylenebilir, ancak kitleler bu ürünlere yeterli şekilde

ulaşamıyor. Bu durum da bir kez daha “Şimdi bu kimin umrunda ki? İnsanlar yemek yemeli, insanlar giyinmeli, bunun nasıl yapıldığını kim ne yapsın?” demek anlamına gelmiyor. Ancak bunu bir şekilde hesaba katmamız gerekiyor.

Ayrıca bir nebze kaba olmak gerekirse, tavuk veya balık ile büyük bir maymun arasında bir fark olduğunu da hesaba katmalıyız. Aralarında baştan sona farklılıklar var. “Ölçeği aşağıya çeken” sünger gibi hayvanlar var. Teknik açıdan öyleler. Fakat yalnızca büyük bir maymundan değil, aynı zamanda bir kuzudan da çok farklılar. Yani mesele genel olarak sadece hayvanlar olamaz.

Diğer nokta ise, bütün bu kriterler daha önce belirttiğim şeye

geri dönersek aslında insanların belirlediği kriterlerdir. Örneğin gaddarlık insanın koyduğu bir ölçüdür ve bildiğimiz kadarıyla başka hiçbir hayvan bunu yapmaz. Dolayısıyla bunu da aklımızda tutmalıyız.

MARTIN: Bir düzeyde elbette sana katılıyorum, ancak bir hayvan belirli bir şekilde zarar görmemek için direndiğinde bu durum kesinlikle bir kriter yaratır. Bu durumda neler olup bittiğine dair herhangi bir soru işareti yoktur.

AVAKIAN: Evet, ancak farklı hayvanlar bu duruma bile farklı şekillerde tepki verirler. Büyük bir maymun, örneğin bir şempanze bu konuda örneğin bir köpeğin bile vereceğinden çok daha fazla bilinçli tepki verir. Ve yine başka seviyeler vardır. Yani sadece insanlar ve hiçbir farkı olmayan bir hayvan kütlesi şeklinde değildir. Bunun farklı seviyeleri vardır. Ayrıca alınması gereken bazı zor kararlar vardır. Bence gereksiz zulmü kınama konusunda hemfikir olabiliriz, başka bir deyişle yalnızca zulmetmek için zulmetmek. Bu tür şeyleri yapmaktan hoşlanan çocuklar ve benzeri şeyler var. Büyürken bunu yaparlar. Hayvanlara korkunç şeyler yapan böyle insanlar tanıdım. Ve bu kişiler bunu insanlara yayan türden insanlardı. Durum onları duyarsızlaştırıyorlardı ve burada bir bağlantı bulunmakta.

Sonrasında izlenen zulümler var, hayvanlara verilen acılarla insanlar lüks eşyalara sahip olabiliyor, bu gerçekten gerekli olmayan yalnızca asalaklığın bir parçasıdır. Bir kez daha standartlar ve konuştuğumuz her şey açısından kötü olduğunu düşünürüz. Ancak sonrasında daha farklı, daha karmaşık bir kategoriye giren bazı şeylere ulaşırız: Örneğin insanlar için yiyecek, giysi, ilaç gibi ürün ihtiyacına, ki zaten bu aşamada tıbbi amaçlar için veya tüketim doğrultusunda izlenen çeşitli hayvan testleri ile onlara acı çektir ve öldürürüz; bunlar yaşanmadan bu ürünler üretilemezler ve insanlar arasında dağıtılamazlar. Eğer burada bir şeyi kaçırıyorsam ve bunların hiçbirisi olmadan bunu nasıl gerçekleştirebileceğimiz konusunda farklı bir şey bana gösterebilerseniz bu benim açımdan farklı

bir şey olur.

MARTIN: Bence iyi şekilde gösteriliyor. Elbette bu meseleyi yazan ve araştıran çok kişi var. İyi bir şekilde gösterildiğini düşünüyorum. Bunu göstermek için çok şey yapıldı. Belki de en zor örnek olarak düşünülen tıp kategorisinde hayvanlar üzerinde yapılan deneyler söylendiği kadar da gerekli değil. Fakat bu kategoriye giren ve “bilim adına” etiketlenecek pek çok şey var, yeni bir şampuan gibi bir şeyin nasıl gerekçelendirileceğini görmek benim için zor bir şey.

Öte yandan yiyecek alanında tam tersi bir argüman söylenebilir. “Hayvansal gıda” ekonomisini sürdürmek için gereken kaynakların miktarı göz önüne alındığında, eğer işler bu yöne yönlendirilmeseydi çok daha fazla insan beslenebilirdi. Bu süreç muazzam miktarda suyu gerektirir, yenecek inekleri ve domuzları şişmanlatmak için muazzam miktarda tahıl gerekir. Eğer hayvanların bu amaçla evcilleştirilmesi gibi şeyler durdurulursa, bu durum başka bir zor soruyu gündeme getirecektir, peki o zaman ne olacak? Bu da kolay bir soru değil. Ancak her durumda daha fazla hayvansal gıda üretimi -bu terimi kullanan ben olsam da gerçekten sevmediğim bir terimdir- dünya halklarının nasıl besleneceğinin çözümü değildir.

AVAKIAN: İnsanların şu ya da bu şekilde hayvanlar sayesinde kullandıkları yiyecek, ilaç, giysi ve diğer şeylerin -tamamen farklı bir toplumsal ilişkiler dizisi altında, tamamen farklı bir sistem biçimi altında- hayvanlar kullanılmadan çok daha iyi hale getirilebilir diyebiliriz. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyorum, benim için şu anda çözemeyeceğimiz karmaşık bir mesele bu; fakat diyelim ki bunun doğru olduğunu söyleyelim. Daha halen burada olduğumuz ve henüz o aşamada olmadığımız meselesi karşımızda duruyor. Bunu pratikte üstlenme özgürlüğümüzün olacağı farklı bir sistemde değiliz.

İşlerin nasıl daha farklı yapılabileceği hakkında

konusabiliriz, ancak bu şekliyle yönetici sınıflar olduğu sürece -ve bunların hem ifadesi, hem de hakim ve yönlendirici oldukları sistemler olduğu şekliyle- evet, pragmatik konuşmaktan nefret ediyorum, ama henüz gıdayı tamamen başka bir şekilde yetiştirebileceğimiz bir konumda değilken bunun çok daha iyi olacağını düşünsek bile bunun pratik etkisi nedir, sonuçları nedir, neye işaret ediyor? Şu an bu kararları alabilecek durumda değiliz; ve dediğim gibi çok az yiyecek, çok az ilaç, çok az giyecek var.

Başka bir şey de doğrudur, bu şeylerin üretildiği, insanların çok az sahip olduğu biçimler ve araçlar yalnızca acı çektirmeyi ve hatta hayvanları öldürmeyi içermez. Bunlar, en azından on milyonlarca çocuk da dahil olmak üzere, insanlar için korkunç acı ve baskı içeriyor. Açıkçası buna bir son vermek istiyoruz, fakat bu arada bunun arasını nasıl bulacağız? Bunun doğru sentezi nedir?

MARTIN: Doğru, peki bu soruyu neden gündeme getiriyorsunuz? Bir anlamda neden şimdi bu soruyla bize yük oluyorsunuz? Bunu sormak isterim.

AVAKIAN: Neden gündeme getirelim demiyorum.

MARTIN: Siz demiyorsunuz, ben bunu diyorum.

AVAKIAN: Ben yalnızca resmi tamamlamak için meselenin diğer tarafındaki bazı şeyleri ortaya koymaya çalışıyorum.

MARTIN: Doğru. Bence üç sebebi var. Birincisi, bunun belirleyici bir soru olduğunu düşünmesem de, sanırım toplumu dönüştürmede büyük sıçramalar yapabildiğimizde ne yapmayı hedeflediğimiz ve “eğilimimizin” ne olduğu ve insanların bu eğilimimizi nasıl gördüğü sorusu var: Bence bu durum etiği ne kadar ciddiye aldığımız hakkında bir şeyler söylüyor. Daha iyi bir olasılık olduğunda, daha iyi bir olasılıktan yana olduğumuz konusu konuşmamızın başlarına bizi götürür. Böylece, en azından bir tür kişisel düzeyde, eğer daha iyi bir olasılık varsa bu durumda neden daha iyi olasılığı örneklemiyoruz? Bu

konuyu gündeme getirmek için daha sistemik bir düzeyde, çeşitli düzeylerde çalışan insanlar var ve bazıları militan, bazıları daha ideolojik açıdan bunu yapıyor; sanırım meleklerin tarafındalar, yapılması gereken bir şeyi yapıyorlar ve bu da gerçekleşiyor, bu durum sistemik meselelere uzanıyor.

Bir anlamda size katılıyorum, bu konuda bir pozisyon alsak bile bunun etkisi ne olur? Ben kendim bunu düşünüyorum. Yani et yemiyorum, ama bu devasa bir okyanusta küçücük bir damladır ve sanırım bir tür kişisel beyan gibi görünüyor. Fakat bunun daha büyük sonucu nedir? Sanırım bütün mesele zulmü nasıl anladığımızla, sömürücü bir sistemi nasıl anladığımızla ilgili. Dünya halkları arasında ve özellikle üçüncü dünyada daha fazla yiyeceğe, daha fazla giysiye, daha fazla ilaca ihtiyaç olmasının, daha fazla hayvansal gıda üretme veya daha fazla hayvan deneyi yapma eksikliğinden kaynaklanmadığının gerçekten de ampirik olarak gösterilebileceğini düşünüyorum.

Ayrıca üçüncü dünyadaki durumun biraz farklı olduğunu düşünüyorum. Bir domuzu dünya devrimi için yetiştirdiğini söyleyen bir kadından bahsettiniz. Bence bu oldukça farklı bir durum, bu konuda halen sorularım olabilir, ancak bence köylerde hayvan yetiştiren insanlar ile devasa boyutlarda uluslararası temelde sanayileşmiş sözde tarım sistemi ve temelde hayvansal gıda üretimi arasında bir fark var. Fast Food Nation adlı bu arkadaşın kitabında bunun da bir sistemin parçası olduğu -Amerika Birleşik Devletleri'nde halen en tehlikeli sanayi işlerinin et paketleme fabrikaları olduğu- gösterilmiştir. Bütün mitolojinin bir parçasıdır bu.

Bazı insanların daha fazla proteine ihtiyaç olmadığını söylemeyen, fakat bunun yerine insanların gerçekte ne kadar proteine ihtiyaç olduğuna dair aktarılan pek çok mitoloji var. Ve her şeyin protein olduğu, en önemli şeyin protein olduğu fikrine kapılma eğilimi var. Yiyeceklerde proteine ek olarak ihtiyacımız olan her türlü şey var, ayrıca çok fazla protein almanın yolları da var. Bu temel olarak et endüstrisinin sadece proteine, proteine ve proteine ihtiyacımız olduğu fikrini teşvik eden bir kampanyadır. Yetiştığımız dönemlerde üçüncü dünya ülkeleri, hatta Sovyetler Birliği veya Çin hakkında her zaman ne duyardık? “Haftada bir ya da iki kez et yiyorlar.” Ben on yedi yıldır et yemiyorum ve burada güzel bir sohbet içindeyim. Elbette akşam yemeğinde güzel bir tofu yedim ve herkesin buna sahip olma fırsatı da yok.

Fakat bence esas olarak... Mesela sütü düşünecek olursak, bu “vücuda iyi geliyor” fikriyle beraber gelir. Herkes süt içmeli denir. Örneğin, ilgili araştırmanın şu anki durumunu bilmiyorum, ancak belirli bir noktada siyahilerde süt içmek veya en azından çok fazla süt tüketmek ile orak hücreli anemi

arasında bir bağlantı olabileceğinin düşünöldüğünü biliyorum. Peki süt endüstrisi ne yapıyor? Dışarı çıkıyorlar, süt içtiklerini ve süt bıyıklarına sahip olduklarını, bunun vücuda iyi geldiğini söylemeleri için bazı siyahi aktörleri işe alıyorlar. Neville Kardeşlerden birinin “Bana sütümü verdiğın için Tanrı seni korusun anne” dizeleri boyunca bir tür ilahi şarkı söylediğı bir radyo reklamı dinledim. Açıkça kadınlığa oynuyordu, anne sütü gibi bir şeyi nasıl söyleyeceğimi bile bilmem. Ve tüm bu şeylere ihtiyaç duyulduğı için buna kapılmamız oldukça kolaydır. Tekrardan belirtmek gerekiyor ki, eğer işler farklı şekilde düzenlenmiş olsaydı, durumun şu an olduğı gibi görölmeyeceğı noktasında ısrarcıyım.

Bu konudaki son ufak nokta da tıpla ilgili. Bu konuda oldukça aşırı bir görüşe sahip olabilirim ve yine bunun üçüncü dünyada farklı olduğunu biliyorum. Herhangi bir tıbbi kuruluştan neredeyse hiçbir şey almıyorum. Mümkün olduğunca bunlardan ve ilaçlarından uzak durma eğilimindeyim. Güvenebileceğim bir tarafları yok. Bunu kitaplarımda bile yazdım. Hatta birkaç yıl önce RW’de yer alan küçük bir makalede bunu yazdım. Çin’deki tıpla ilgili bir şey iletmiştim ve onlar da kabul ettiler. Çin’deki yalınayak doktorlar sistemiyle ilgili dikkate değer şeylerden biri de bunda küçümseyerek bakabileceğimiz bir şey olmamasıydı. “Evet, bu bir Üçüncü Dünya ülkesi için oldukça iyi gidiyor” deniyordu. Amerika Birleşik Devletleri gibi bir birinci dünya ülkesinde var olandan daha iyi bir tıbbi sistemdi. Bu uygulamalar halk sağlığı için daha iyidi, ayrıca ilaçların maymunlar, şempanzeler veya domuzlar üzerinde denenmesini de içermiyordu. Bu açıdan işin aslı kopabileceğimiz bütün bir mitoloji olduğunu düşünüyorum.

AVAKIAN: İnsanların et yemesi gerektiğini, örneğın prensip olarak et yemeniz gerektiğini söylemedim.

MARTIN: New York City’deki tartışmada bir an vardı, hangi yıldı acaba, 1983 müydü? Sovyetler Birliğı’nin sosyalist mi yoksa sosyal-emperyalist mi olduğu üzerine tartışmada revizyonist Sovyet yanlısı bir konuşmacı, bir tür işçici duruş

benimseyerek orada sahnede binlerce kişinin önünde Raymond Lotta'ya "Sizi bilmem ama ben işçilerden biraz rahatsızım, ben et ve patatesimi istiyorum." demişti. Bunda belli bir şey var. Bu durum seviye meselesine bizi götürüyor, çünkü bana öyle geliyor ki bu ikiye ayrılıyor. Bir yandan, belli bir düzeyde farklı hayvanlarla ilgili olarak zulmün farklı anlamlara gelebileceğini kabul ediyorum ve süngerler gerçekten de şu anda endişe duyduğum şeyler değil. Öte yandan, mesela karidesin her bir tekil hayvana karşı yapılan zulüm konusunda endişeleneceğim bir yaratık olacağını düşünmüyorum, ancak bunun yapılma şekli ormanı kesmek gibidir. Okyanus tabanı boyunca sürüklenirler, tüm ortamları yok edilir ve sonuçta bu ne onlar için ne de bizim için iyi olur. Sürdürülebilir değildir. Ve sürdürülebilir tarım ve sürdürülebilir gıda üretimi hakkında daha önce ele aldığımız meselelerin bazılarına bizi geri götürür. Etin yavaş yavaş pek de sürdürülebilir bir gıda üretim sistemi olduğunu sanmıyorum, bu her ne kadar çok önemli olduğunu düşündüğüm bir zulüm meselesi olsa da, bir anlamda etik kategorisini ne kadar ciddiye aldığımız hakkında bir şeyler söyleyen de bir meseledir.

AVAKIAN: Bu konuda farklı seviyelerde birkaç şey söylemek istiyorum. Birincisi, bence geleceğe bakarak bazı kişilerin üstlendiği ve çok daha eksiksiz yapılması gereken analizlerle ilgili belli bir mesele kendini gösteriyor: İnsanların temel ihtiyaçlarının hangi araçlarla ve ne tür kaynakları -hayvan, bitki ya da her neyse- kullanarak karşılanacağı meselesine nasıl yaklaşmak istiyoruz. Yani bu bir sorudur, bence gelecek açısından araştırmaya ve üzerinde mücadele etmeye devam etmek için geçerli bir sorudur. İnsanların gerçek ihtiyaçlarını ve sağlık gereksinimlerini karşılamanın daha iyi bir yolunun nasıl olabileceğiyle ilgili yaptığınız bazı noktalar hakkında herhangi birinin öne sürdüğü herhangi bir şeyi görmezden gelemim gibi bir pozisyon kesin olarak almayacağım. Bunun geçerli olduğunu düşünüyorum, bunun üzerinde analiz etmeye ve mücadele etmeye devam etmek ve bunun hakkında daha fazla şey öğrenmeye çalışmak önemlidir. Bu bir nokta.

Başka bir düzeyde ise her ne kadar tıp kurumu hakkında söylediklerinize sempati duysam da, bu noktada onlarsız yapabileceğimizi gerçekten düşünmüyorum. Kitlelerin yapabileceğini sanmıyorum. İnsanların hayatlarını kurtaran ve aslında hayatlarını daha iyi hale getiren ameliyatlar ve diğer şeyler gibi önemli bazı şeyler var. Tıp kurumu ve tıbbın geneli ne kadar berbat olursa olsun, sigorta endüstrisi ve diğer her şey gibi, araştırmaların ortaya çıkardığı ve her ne kadar amaç bu olmasa ve sonuçta amaçları kapitalist toplumdaki diğer her şey gibi kar elde etmek olsa da, insanlara gerçekten fayda sağlayan değerli şeyler var. Sağlık sektörüne, tıp kurumuna, kesinlikle sigorta şirketlerine (kelime oyunu yapmak gerekirse) sağlıklı bir şekilde güvensizlik duymak oldukça anlaşılabilir ve akıllıca olsa da, yine de bir anlamda onsuz tamamen kar elde edemeyecekleri için insanlar için gerçekten önemli olan şeyler de yapıyorlar ve aslında insanların hayatlarını belirli şekillerde daha iyi hale getiriyorlar. Ancak diğer yandan “onsuz da yapabiliriz”, “insanlar bu aşamada onsuz da yapabilirler” diyebileceğimizi sanmıyorum.

Üçüncüsü, yine benzer şekilde bu aşamada bunu bir bütün olarak toplum açısından söylemeyi ilke edinebileceğimizi sanmıyorum. Bireylerin ne yapmak istediklerine karar verebileceklerinden veya doğru olduğunu düşündüklerinden bahsetmiyorum, ancak bazı hayvanlara acı vermek hatta öldürmek yoluyla gelecek hiçbir şeyi kabul etmemeyi bir bütün olarak toplum açısından bir ilke yapabileceğimizi sanmıyorum.

İnsan toplumu olarak bulunduğumuz bu aşamada bundan bir ilke çıkarabileceğimizi düşünmüyorum. Bundan geniş bir ilke çıkarmanın ve bunu pratikte uygulamaya çalışmanın yanlış olduğunu ve bazı kötü sonuçlara yol açabileceğini düşünüyorum. Bu durum uygulanan türden zulümlerin devam etmemesi için şimdiden bir şeylerin yapılabileceği pek çok örnek olmadığı anlamına gelmez, hatta şimdi bile bazı şeylerin ortadan kaldırılması veya vazgeçilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Çünkü gerçekten bunlar gerekli değil, insanlığa gerçekten

fayda sağlamıyorlar ve bunun üzerine acıyı hissedecek kadar gelişmiş bir merkezi sinir sistemine sahip varlıklara ve hatta bazen belirli bir düzeyde bilince sahip canlılara (bunların düzeyi ne olursa olsun bu noktada bunu gerçekten çok derinden anlamıyoruz) acı çektirmeyi içeriyorlar. Sanırım bazı hayvanların, hatta primatların bile şu veya bu düzeyde bilince sahip olduğunu söyleyecek kadar çok şey var. Bunun hakkında öğrenecek daha çok şey var. Ancak şu aşamada -hayvanları yaralamamayı hatta öldürmemeyi- bir ilke yapabileceğimizi düşünmüyorum.

Bence bunu bir ilke haline getiren kişiler -sadece kendileri açısından da değil, bu aşamada bunu toplumda fiilen işleyen bir ilke haline getirmeye çalışanlar- bence en iyi ihtimalle metalar olmadan da yapabileceğimizi söylemeye benzeyen bir hata içindeler. Bu bir benzetmedir; bu durum hayvanların meta olması gerektiği anlamına gelmez. Ben yalnızca benzer şekilde metaların her türlü problemi ve kapitalizmin tohumlarını içerdiklerini kabul ettiğimizi söylüyorum. Marx bu nedenle Kapital'de metayı analiz etmeye başlamıştı. Lenin'in işaret ettiği ve Mao'nun da bu konuda ondan alıntı yaptığı gibi, Marx, Kapital'de kapitalist toplumun hücresiyle yani metayla başladı ve bunun bir nedeni vardı. Çünkü (önceden birkaç kez bahsettiğimiz üzere) insan emek gücünün bile kapitalizmde bir meta haline geldiği bir sıçrama olsa da her şey bir şekilde bundan ortaya çıkmaktadır. Bu durum kapitalist olmayan meta üretimi ve değişiminin daha basit biçimlerinden farklıdır. Şimdi metaları ortadan kaldıracabileceğimizi sanmıyorum, ancak eğer biri metaları ortadan kaldırma amacımız olmalı diyorsa, evet buna katılıyorum.

Fakat artık onlardan kurtulmamız gerektiğini söyleyip bunu bir çalışma prensibi haline getirmeye çalışırlarsa bu durumda bence hata yaparlar. Gelecekte "hayvansal ürünleri" tamamen ortadan kaldırmamız gerekip gerekmediği, bence en azından geçerli bir sorudur ve kesinlikle kişisel olarak buna ihtiyaç duyuyorum, fakat hepimiz toplu olarak buna daha fazla bakmak,

bu konuyu araştıran insanlar tarafından öne sürölenlere tepki vermek, soruştırmayı ilerletmek, sorular sormak ya da onlar özerinde tartışmak durumundayız. “Evet, doğrusu bu” sonucuna varsam da, hayvanları bu şekillerde kullanmadan bunu daha iyi yapmanın bir yolunu görebiliriz. Halen bunda ısrar ederek şimdiden topluma yönelik bir ilke belirlemenin yanlış olacağını düşünüyorum.

Burada birinin sizin gibi vegan ya da vejeteryan olmasından bahsetmiyorum. Eğer bu bir ilke meselesiyse -sizin veya başkalarının yaşamak istediği yol budur- bu durumda aksi bir ilkeyi, örneğin hayvansal ürünler kullanmanız gerektiğini ya da onurlu biri olduğunuzu kanıtlamak için et yemeniz gerektiğini vb. söylemiyorum [Gölerek] Ya da “küçük burjuva sahtekarlığı yapmayın” vb demiyorum. Bu doğru değildir. Ancak öte yandan, hepsini tekrar etmeyeceğim. Söylediğim diğer şeylerin doğru olduğunu düşünüyorum, ya da en azından bu noktada benim kavrayışım bu şekilde. Bu soruya çok derinden bakamadığımı rahatlıkla kabul ediyorum. Bunun sorulacak gayrimeşru bir soru olduğunu düşünmüyorum. Ama bu noktada, benim anlayış düzeyime göre bu meseleye dair söyleyeceğim şey bunlardır. Ne yazık ki, sanırım bu sorunun tartışmasını en azından şimdilik durdurmalı ve başka meselelere geçmeliyiz.

MARTIN: Bana kalırsa bu soruyla bir başlangıç yaparak çok şey başardığımızı düşünüyorum.

“Marksizm ve Geleceğin Çağrısı” 21. Bölüm: Cinsellik

ve Eşcinsellik

Editör Notu: Aşağıdaki bölüm Bob Avakian'ın Bill Martin ile görüşmesinden oluşan *"Marksizm ve Geleceğin Çağrısı: Etik, Tarih ve Politika Üzerine Sohbetler"* başlıklı kitabın 21. bölümünden aktarılmıştır. Yazı içinde sıklıkla geçen ve alıntı yapılan "Konumumuz" belgesi, önceden web sitemizde çevirisini yayınladığımız *"Devrimci Komünist Parti ABD'den: Eşcinsellik Konusunda Yeni Taslak Programdaki Konumumuz Üzerine"* belgesidir. Bu önemli belgeye dipnotta yer alan linkten ulaşabilirsiniz.

Kaynak için bkz: [Chapter 21: Sexuality and Homosexuality | revcom.us](http://revcom.us/Chapter%2021%3A%20Sexuality%20and%20Homosexuality)

MARTIN: Eşcinsellik meselesine, partinin bu meseleyle ilgili yaptığı bazı analizlere ve bu meseleyle ilgili daha yakın zamanlarda yapılan bazı dönüşlere girmek istiyorum. Etik meselesinden ve etiğin rolünden çokça bahsettik. Bununla ilgili ilginç olan bir şey, geçmişte bazen "proleter ahlakı" denen şeyin, tabiri caizse cinsel ahlaka ve elbette genel olarak ilişki sorularına ve çok önemli olan kadın sorununa çokça odaklanmış gibi görünmesidir. Öte yandan sadece yaşadığım bazı deneyimlerden ve bildiğim diğerlerinden bu tür bir meseleye pek güvenmediğim bir yere geldiğimi düşünüyorum; işin aslı epey bir güvensizlik durumu var ve bunun tabiri caizse "kişisel" hale geldiğini de biliyorum. Ancak bana kalırsa bu sadece burjuva bireyci bir şekilde değil, çünkü bunlar özel meseleler ve bizde cisimleştiği biçimiyle doğrudan deneyimlerimizle bağlantılılar. Bence bu mesele aynı zamanda karşılıklı olmama eğilimiyle otoriterlik ile tepeden inmeciliğin gerçek sorunlar olmasına uzanıyor. Bunu açmak istiyorum. Soruya gelirsek, eşcinsellik konusunda, kendi başına bu mesele hakkında ne söyleyeceğinizi duymayı çok isterim.

Fakat aynı zamanda önceki çizginin gerisinde görünen metodolojiye ve bu meselede yeni çizginin nasıl ortaya çıktığına da... Çünkü bir anlamda çizginin değişip değişmediğini

merak ediyorum. Bununla birlikte çizginin değişmesinin çok iyi olduğunu düşünmeme rağmen, çizginin arkasında bir tür indirgemeci metodolojinin hâlen iş başında olduğundan da kaygılıyım.

Bana öyle geliyor ki, geçmişte parti gibi bir örgütün bir doktrini veya eşcinsellik çizgisine sahip olabileceği, en genel olanlar dışında genel olarak cinsellik, beden veya arzu konusunda herhangi bir gelişmiş analize sahip olmadan bunların sınıflarla, sınıf mücadelesiyle, sınıf çıkarlarıyla vb. ilgili tarihsel olarak koşullandırılmış fenomenler olduğunu söyleme durumu vardı. [Parti eşcinsellere yönelik ayrımcılığa karşı olduğunu belirtse de uzunca bir süre ve yakın zamana kadar eşcinselliği başlı başına olumsuz bir olgu olarak görmüştü] Bana öyle geliyor ki, eşcinsellik meselesinde ortaya çıkan yeni malzeme iyi bir malzeme ve elbette çizgideki değişikliği destekliyorum. Ancak bence bu materyal görmek istediğim iki şeyi yapmıyor. Bir tanesini keskin bir şekilde ortaya koymak gerekirse, bu meselede bir yere varmanın neden yirmi beş yıl sürdüğünün açıklaması bana bazı açılardan çok üstünkörü geldi. Bu meseleyi gerçekten açıklamıyor, yalnızca birkaç yorum yapıyor ve dahası konuya dair gerekli olduğunu düşündüğüm bir özür de sunmuyor, çünkü yirmi beş yıldır bu meseleyi gerçekten çok fazla insanı uzaklaştıracak şekilde eline yüzüne buluşturduğunu düşünüyorum.

Bu konuda kişisel olmak istemiyorum, fakat benim için çok önemli olanlar da dahil olmak üzere şu an uzaklaşmak durumunda kaldığım bazı ilişkilerim oldu, yalnızca bu yüzden de değil, demek istediğim şey keşke tüm ilişki sorunlarımı bu tür şeylere bağlayabilseydim, fakat açıkçası bunu yapamıyorum ve kadın sorununa yönelik kendimle mücadele ediyorum, maddi olarak hayatımı ve hayatımı nasıl yaşamaya çalıştığımı kastediyorum. Yine de bu siyasetlerle çalışmaktan dolayı uzaklaşmalar yaşandı (ya da en azından uzaklaşmalar bununla ilgiliydi). Entelektüellerle ve sanatçılarla çalıştığım bir ortamda bu konuda sürekli olarak savunmada kalmaya ihtiyaç

duydum. Bana öyle geliyor ki, önceki çizginin verdiği zararlar gerçekten de oldukça büyüktü ve bu durum eşcinsellik meselesinin ya da bu konuda eşcinsel olan belirli insanların meselesinin ötesine geçmektedir.

Ve ikincisi, belki daha da büyük bir sorun olduğunu düşündüğüm şey, elbette çizginin değiştiğini düşünüyorum fakat öte yandan çizginin altında yatan görünümün değiştiğinden pek de emin değilim. Yüzeydeki çizgiyi değiştirerek ancak daha derine inmeyerek temel olanı korumanın bir yolu olabileceğinden kaygılıyım. Bana göre bu durum, tarihsel olarak insanların felsefi indirgemecilikten korkma hakkına, hatta sorumluluğa sahip olması gereken iyi bir durum. Çünkü felsefi indirgemecilik, yapılarda, örgütlerde, devletlerde, ne tür yapı olursa olsun otoriterliğe yol açar. İnsanları çok yakın bir şekilde etkiler.

Uluslararası komünist hareketin tarihinin bazı bölümleri bunu çok kötü sonuçlarla doğruluyor ve geçmiş zamanlarda, otoriterlik gibi bir terim ne zaman ortaya çıksa yalnızca şunu söyleme eğilimi olduğunu gördüm: “Engels, devrimin var olan en otoriter şey olduğunu söylemiştir” ve ben bunu böylesi bir meseleye dair verilecek çok iyi bir yanıt olarak kabul etmiyorum. Sanırım bu konuda daha basit bir açıklama, insanların her tür iyi nedenle, tabiri caizse, cinsel yaşamlarını bozmaya yönelik herhangi bir girişimden haklı olarak şüphe duymalarıdır. Elbette insanlar karşılıklı saygıya dayalı ilişkileri hedeflemeli ve elbette diğer insanlara ve özellikle de sahip olduğumuz ataerkil toplum bağlamında kadınlara karşı saygısız davranışlar izlenmesi sadece “özel bir mesele” de değildir. Öyle olduğunu da ima etmek istemiyorum. Ancak bunun da ötesinde, bana öyle geliyor ki samimi ilişkilerde, bazı tek tip kurallarla üstesinden gelinemeyeceği şeklinde temel bir endişe var, ya da gerçek ilişkilerde neler olup bittiğini gerçekten tanımlanabileceği düşünülmüyor, bu yüzden burjuva toplumunda bile bu işin bazı yönlerine yasayı dahil etme girişimleri gerçekten de tuhaf

görünüyor.

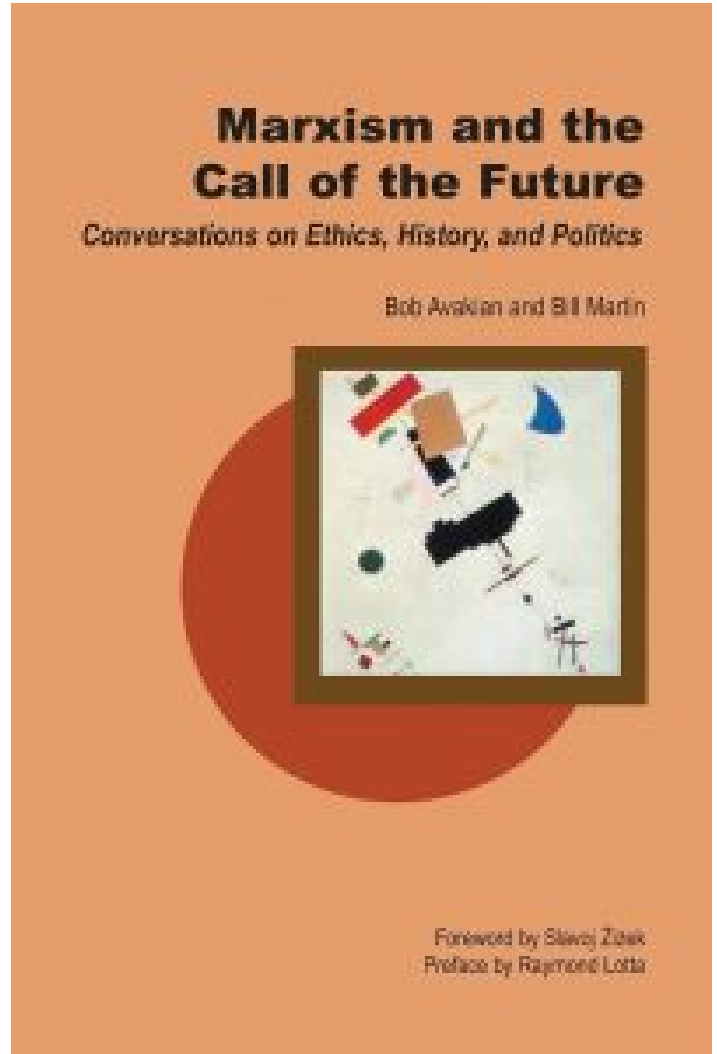
Bu arada, açıkçası önceki çizgide altmışların tarihsel deneyimi tarafından biçimlenmiş bir tür hoşgörünün, yetmişli yıllarda bir tür püritenlik ve işçicilik biçimine dönüştüğünü düşünüyorum. (1) Bu durum, hem ataerkillik hem de bir tür kamu/kutsal özel ayrımı açısından önceki çizginin büyük ölçüde doğru olan veya en azından doğru şeylerle ilgilenen yönlerinin olmadığı anlamına gelmez. Fakat aynı zamanda son derece karmaşık ayrıntıları çok basit ve yalın bir kategoriler kümesi altında yakalamaya çalışan bir tür indirgemeciliğin de göstergesi. Cevaplanacak çok şey var, bunun farkındayım.

AVAKIAN: Pek çok önemli nokta var ve elimden geldiğince bunlardan bahsetmeye çalışacağım. Eşcinsellik sorunuyla ilgili Taslak Programımızda bulunanların yanı sıra, Taslak Programdaki bu konumu güçlendirmek ve detaylandırmak için bir “konumumuz” belgesi* hazırladık ve bu konumumuz belgesi online olarak yayınlandı. Ancak burada, konumumuz belgesinin yaptığı şekliyle tam anlamıyla bu konuma giremeyeceğim. Bu belge önceki konumumuzun ne olduğunu, nasıl farklı bir konuma geldiğimizi, şimdiki konumun özünün ne olduğunu ortaya koymaktadır; ayrıca yaptığımız hataları neden yaptığımızı özetlemeye çalışır ve aynı zamanda bunun hakkında daha fazla şey öğrenmenin devam eden bir süreç olduğunu düşündüğümüzü de gösterir. Yani bu bir tür zemin sunmaktır, kırk sayfalık bir durum raporudur ve kısıtlı zamanda tüm bunları özetlemek pek mümkün değildir. Ancak belirttiğiniz ve önemli noktalar olduğunu düşündüğüm bazı noktalardan elimden geldiğince bahsetmeye çalışacağım.

İlk nokta, herhangi bir gelişmiş cinsellik, beden veya genel olarak arzu analizi olmaksızın bir doktrine sahip olunması ve ayrıca tüm bunların neden bu kadar uzun sürdüğü meselesi. Pozisyonumuz birkaç yıl içinde birkaç değişiklik geçirdi. Bunun altmışların hoşgörüsünün yetmişlerin işçiciliğine/püritenliğine dönüştüğünü belirttiniz, bu durum üzerinde düşünmemiz ve daha fazla araştırmamız gereken bir şeydir. 1970'lerin ortalarında, 1975'te parti kurulduğunda konumumuzun ne olduğu açısından bunun bazı gerçek

yönleri olabilir. Her şeyden önce, konumumuzun her zaman ayrımcılığa, pogromlara, vahşete, hükümet baskısına, yatak odası polisliğine vb. karşı çıkmak olduğunu söylemek istiyorum. Ve eğer *Revolutionary Worker*'ın yıllar içindeki sayfalarına bakarsanız, aslında bunun çok keskin bir şekilde ortaya çıktığını da görürsünüz. Bunlara her zaman aktif olarak karşı çıktık ve bunları açığa çıkarmaya çalıştık. Hareketin bazı dönemeçlerinde bununla ilgili belli bir miktarda bozulma yaşandı ve bunu netleştirmenin önemli olduğunu düşünüyorum.

Aynı zamanda, değişikliklerden geçen bir pozisyonumuz vardı. 1975'te aşağı yukarı bu fenomeni [eşcinsellik fenomenini] emperyalist çürümenin bir parçası kategorisine yerleştirmiştik. Gerçi bir süre sonra bunun çok kaba olduğunu, bayağılaştırma olduğunu, çok karmaşık bir olgunun yanlış analizi olduğunu özetledik ve meseleyi daha fazla incelemeye başladık. Kısa bir süre sonra, Mao'nun ölümünden yalnızca

birkaç yıl sonra, 1976'da Çin'de olup bitenlere karşı - gerçekte gerici bir darbeye karşı- partide nasıl tavır alınacağı meselesinde doruğa ulaşan iki çizgi mücadelesi yaşandı. Ve bu durum, bahsettiğiniz bu işçiciliğin birçoğu da dahil olmak üzere birçok konuyu yoğunlaştırdı. Parti bir bütün olarak bundan muaf değildi, fakat özellikle de Çin'deki revizyonist darbeyi desteklemekten yana tavır alan insanlarda bu durum yoğunlaşmıştı.

Dolayısıyla buna karşı tam bir kopuşa yol açacak mücadelemiz başladığında, bu mücadelenin tüm gidişatının ve momentumunun bir parçası olarak diğer bazı şeyleri de bunun ışığında yeniden incelemeye başladık. Eşcinselliği çeşitli ifadeleriyle analiz etmemiz ve üzerinde durmamız, incelemeye başladığımız şeylerden biriydi. Ancak yine de bütün bu iç mücadeleden sonra bile, seksenlerin başında benimsediğimiz Program, bu olguyu emperyalist çürümenin bir parçası olarak görüyordu. Bununla birlikte, bundan kısa bir süre sonra ve işçici ve ilgili eğilimlere karşı devam eden mücadelenin bir sonucu olarak, eşcinsellik meselesine daha önce olduğundan farklı bir şekilde yaklaşmaya başladık. Bunu emperyalizmle birlikte gelen bir çürüme ya da çöküş meselesi, emperyalist asalaklık temelli kentsel çürüme ya da başka bir şey olarak görmeden, meseleye daha çok kadınların baskı altına alınması ve özgürleşmesi (ya da genel olarak cinsel ilişkilerle nasıl ilişkili olduğuyla, ama bunun içinde özellikle de bu toplumdaki cinsel ilişkiler için esas olan şeyle, kadın sorunuyla nasıl ilişkili olduğu) ışığında bakıldı. Daha çok bu açıdan bakarak yapmaya başladığımız şey önemli bir değişiklikti.

Örneğin *Revolution* dergisinde yazdığımız makalede (sanırım yayınladığımız zaman 1988'di) daha genel olarak "aşk meselesinin" bir analizini yapmaya ve eşcinsellik meselesini bunun içine yerleştirmeye çalıştık. Ama bu kısmiydi ve aynı zamanda onu yeni gözlerle incelemeye çalışmamıza rağmen bazı hatalı metodolojileri de beraberinde getiriyordu. Bakış açımız ve metodolojimiz bazı hatalı varsayımlar ve bazı hatalı

yaklaşımlarla gölgelenmişti.

Bu durum, biyolojinin bu konudaki rolü meselesiyle ilgili bir yön olarak ortaya çıktı. Bildiğimiz kadarıyla konunun biyolojik olarak belirlendiği fikrini kabul etmeme eğilimimiz vardı. Şimdi, o zamandan şu ana dek yaptığımız araştırmaları yapmamıştık ve hatta işin bu yönü hakkında biyolojik çalışmalara bakmak gibi yapılacak daha çok şey vardı. Ayrıca bizden bağımsız olarak tüm bu fenomen hakkında -cinsiyetin biyolojisi, belirli cinsel ifadelerin biyolojisi- hakkında çok daha fazla çalışma yapıldı. Örneğin seksenlerin sonlarından günümüze kadar (aşağı yukarı son on yıl artı birkaç yılda) yapılan çalışmalarda gerçek bir sıçrama yaşandı. O dönem belli ölçülerde araştırma yürütmüştük, ancak bunlar o zamandan itibaren yaptığımız kadar kapsamlı değildi. Bu alanda daha yapacak çok işimiz vardı, bunu biliyorduk. Öte yandan ciddi bir metodolojik sorun ortaya çıktı. Konuya “Bu bize biyolojik olarak belirlenmiş gibi gelmiyor” diyerek yaklaşıyorduk -işte burada indirgemecilik devreye giriyordu ya da en azından bunun bir tezahürü gündeme geliyordu- ve şöyle diyorduk; “Öyleyse bu bilinçli bir seçim meselesidir. İnsanlara kendini bu şekilde gösteriyor.”

Heteroseksüel olmak yerine bilinçli bir şekilde lezbiyen olmayı tercih eden çok sayıda kadının varlığından haberdardık ve bundan bir nevi genelleme yaparak şu sonuca vardık: Bu aslında onların yaptıkları bir seçimdir ve kendini sadece lezbiyenlere ve genel olarak lezbiyenlere değil, aynı zamanda genel olarak eşcinsel erkeklere de bu şekilde gösterir. Bununla birlikte bir başka metodolojik hata daha yaptık: *“Pekala, madem ki bu bilinçli bir seçim, bu durumda bu mesele ideolojik bir sorundur.”* Ve bu mantığı izleyerek şu sonuca vardık: kadınlarla yakın ilişkilere girmemeyi bilinçli olarak seçen erkekler için bu durum kadınları bilinçli olarak reddettikleri anlamına gelir. Ve bu nedenle, bu durum bir tür yoğun kadın düşmanlığının ifadesidir. Ve şaşırtıcı olmayan bir şekilde, tıpkı heteroseksüel erkekler arasında ve

heteroseksüel ilişkilerde kadın düşmanlığının birçok yoğun ifadesi olduğu gibi, bu aynı zamanda erkek eşcinseller arasında da bulunabilir. Ancak yine de indirgemeci ve mekanik metodolojiyi uygulayarak, bunun her şeyden önce bir bilinçli seçim olduğunu söylemek için -çünkü pek çok durumda biyolojik değil diyerek- bu mazur görülemeyecek çıkışları yapıyor ve bu indirgemeci sonuçlara varıyorduk. Ve ikincisi, bu durum erkek eşcinseller tarafından kadınların bilinçli bir şekilde reddedilmesi ve bu nedenle kadın düşmanlığının (mizojinin) yoğun bir ifadesi olarak görülüyordu.

Lezbiyenlere gelince, bunun farklı bir fenomen olduğunu hep söyledik, fakat bizler bu fenomeni erkeklerden herhangi bir şekilde uzak durarak ve sadece kadınlarla yakın ilişkiler kurarak kadınların ezilmesiyle başa çıkabilmek için yürütülen bir tür eksik ve özünde reformist girişim olarak gördük. Ve bu nedenle de kadınların ezilmesine tam olarak uymayan, kadınların ezilmesine bir çözüm getirmeyen bir girişim olarak değerlendirme yapıldı. Her ne kadar o zamandan beri fark ettiğimiz ve belirttiğimiz gibi, aslında lezbiyen ilişkiler içinde yer alan kadınların pek çoğu böylesi bir iddiada bulunmasalar da, bu durum kadınların ezilmesine bir cevap olma iddiasını kendinde içeriyordu.

Meseleye geri döndük ve genel olarak bu meseleyle boğuşmaya devam ettik. 1990'ların sonlarına doğru yeni bir program ortaya koymamız gerek deme noktasına geldik. Çeşitli nedenlerden ötürü bu noktaya geldik, öncelikle eşcinsellik meselesi nedeniyle değil, dünyanın genel gelişimi nedeniyle ve bunu kabul ederek 1981'den itibaren parti programımızda yer alan pek çok güzel şey olsa da, temelde değişen pek çok şey de yer alıyordu. Bazı şeyler artık geçerli değildi; dünyadaki durum farklıydı, ayrıca çok şey öğrendik, bu yüzden bu değişiklikleri hesaba katarak, hem nesnel olarak yaşananları hem de öğrendiklerimizi, komünist hareketin neler yaşadığını ve bundan hangi derslerin çıkarılabileceğini, ayrıca dünyanın neler yaşadığını ve bütün bunlardan hangi derslerin

çıkarılabileceğini içerecek şekilde şu an taslak halinde yaptığımız yeni bir Program üretmemiz gerekti. Böylece bu süreç birçok meseleyi yeniden incelemek için yoğun bir fırsata döndü. Parti saflarında her düzeyde çokça sorgulama ve mücadele yürütüldü, ayrıca parti dışından eşcinsellik meselesinde partinin tutumuna yönelik eleştiriler de geliyordu. Bu yüzden odaklandığımız esas meselelerden biri buydu. Bu noktada, daha önce yapabildiğimizden çok daha geniş bir şekilde meseleye bakmak ve partinin kendi saflarından gelenlerin yanı sıra dışarıdan gelen tüm çeşitli eleştirilere tekrar bakmak gerekti.

Bu noktada geriye döndük ve diğer şeylerin yanı sıra, biyolojik cinsiyet meselesi ve farklı cinsellik türlerinin, farklı türlerde eşcinsellik vb. dahil olmak üzere çok daha geniş ve derin bir çalışma yürütmeye çalıştık. Ayrıca cinselliğin ve özellikle eşcinselliğin tarihini daha geniş bir şekilde incelemek için geriye döndük. Bu durum konunun tarihini görmezden gelmişiz anlamına gelmiyordu, daha önce de belirli tarihsel deneyimlere bakmıştık, ancak bizler meselenin tarihi ve diğer insanların onun hakkında ne söylediği, bu konuda başka ne gibi bilimler ve çalışmalar yapılmış olduğu konusunda çok daha geniş ve kapsamlı bir çalışma yapmaya çalıştık. Bunun sonucu olarak -genel olarak yaptığımız diğer bazı metodolojik boğuşmaların yanı sıra uluslararası hareketimizin tarihindeki eksikliklerin daha fazla özeti sayesinde (örneğin Stalin ve Lysenko meselesi gibi) bu çok ciddi araçsalcılık ve indirgemecilik hatalarına neyin yol açtığını daha eksiksiz bir şekilde anlamaya çalıştık- bütün bu şeyler bir araya gelmişti ve gördük ki eşcinsellik meselesini pek çok farklı düzeyde vulgarize ediyorduk.

Şimdi bu noktaya kadar çok daha bütünlüklü olarak anlamaya başladığımız şey şu ki, çalışmamız, bizleri her ne kadar bundan genel bir fenomen olarak bahsederken konunun öncelikle biyolojik olarak belirlenmiş bir şey gibi görünmediğine inandırmış olsa da, bu aslında karmaşık bir meseledir ve genel

olarak cinselliğin biyolojisi de dahil olmak üzere cinsel çekim ve meselenin birçok farklı yönüne dair konuda öğrenilecek daha pek çok şey vardır. Okuduğumuz ve “eşcinsellik öncelikle biyolojik olarak belirlenir” diyen çalışmalara ikna olmamıştık (ve şimdiye kadar yapılanlar hakkında oldukça derin ve sistematik bir çalışma yürüttük) Bunun biyolojik bir temeli olduğunu -genetik, hormonal ya da başka bir şekilde örneğin kişi doğduktan sonra gelişimin çeşitli aşamalarıyla ve hatta fetüs ile ilgisi olduğunu- göstermeye çalışan çalışmalarda metodolojik ve başka türlü birçok sorun gördük. Dolayısıyla halen konunun daha çok sosyal olarak belirlenmiş bir fenomen olduğunu düşünme eğilimindeyiz. (2)

Öte yandan, burada bir kez daha belirli mekanik ve indirgemeci düşünce türlerinden kopma gereğini gördük. Örneğin, evet bu sosyal bir fenomen veya büyük olasılıkla öncelikle sosyal faktörler tarafından belirleniyor -meseleyi daha derinlemesine inceliyor olmamıza rağmen kanıtların üstünlüğünün işaret ettiği şeyin de bu olduğunu düşünüyoruz- ve kadın sorunu, bireylerin kendilerinin tam olarak bilincinde olmadıkları biçimler de dahil toplumda çok farklı şekillerde oldukça etkilidir. Ancak şunu biliyoruz ki, buradan hareketle erkeklerin eğer kadınlara değil de diğer erkeklere cinsel olarak ilgi duyuyorlarsa, bunun birebir kadınların ezilmesinin bu toplumda çok önemli, merkezi ve temel bir sosyal ilişki olduğu ve bu toplumda genel olarak yakın ilişkiler için çok önemli olduğu gerçeğinden türediği çıkarımını yapmak yanlış olacaktır. Bu meselenin bundan çok daha karmaşık olduğunun farkındayız ve bunun birçok farklı seviyesi ve birçok dolayımı var. Bütün erkekler ataerkillikten ve ona eşlik eden ideolojiden etkilenirler, ancak bundan fazlasıyla etkilenen bazı erkekler için ve hatta düpedüz kaba kadın düşmanlığı (mizojini) biçimlerinde bu heteroseksüel çekiciliğe yol açarken, bazıları ise heteroseksüel değil aynı cinsiyetten (erkeklerden) etkilenirler. Dolayısıyla, sosyal faktörlerden bahsettiğimizde açıkçası kadınlara yönelik baskıdan çok daha

fazlası vardır. Tüm bunlara dahil olan, kadınların ezilmesinin yanı sıra insanların hem bireysel deneyimleri hem de başka toplumsal etkenler vardır. Ve halen kadınlara yönelik baskının çok önemli olduğuna inansak da, bu mesele çok karmaşıktır ve bizim kavradığımızdan çok daha fazlasının anlaşılması gerekiyor. Sosyal ve biyolojik faktörlerin etkileşimine dair, aynı zamanda farklı sosyal faktörlerin etkileşimi hakkında öğrenilecek daha pek çok şey var. **Kadınların ezilmesi nihai olarak çok önemli olsa bile, mesele buna indirgenemez.**

Dolayısıyla şimdiki konumumuzu tanımlayan şey de budur. Bu çok küçük bir taslaktır. Dediğim gibi yaklaşık kırk sayfa uzunluğunda bir konum belgesi ortaya koyduk. Bunu özet olarak aktarıyorum ve elimden gelenin en iyisini yapmaya gayret ediyorum, çünkü bunu tamamen aktarabilmek zor, öte yandan belirttiğim bu konum belgesine geri dönmek önemli.

Şimdi, neden bu kadar uzun sürdüğü sorusuna gelelim. Bundan biraz da olsa bahsetmeye çalıştım. Evet doğru, bu hataları fark edip daha hızlı düzeltseydik daha iyi olurdu. Bunu yapmamamızın bir nedeni -bu diyeceğim belki kulağa totolojik gelebilir- bazı kusurlu metodolojiler kullandığımız için hatalarımızı fark edemedik. Ve öncesinde bazı değişiklikler yapmıştık: Özellikle de parti içinde revizyonist – ekonomist bir çizgi için savaşıyor ve bir miktar etki yaratan insanlardan koptuktan sonra -elbette bunun sorumlusu tamamen onlar değildir- bu işçici etkilerin bazılarında oldukça hızlı bir şekilde ve en azından önemli bir ölçüde uzaklaştık. Ancak bizler bu değişiklikleri yapıp önemli olduğunu düşündüğüm bir pozisyona geçerken ve bu pek çok kişinin yaklaşma biçiminden farklı olsa da -kadınların toplumdaki yeri ve rolü ve bu ataerkil toplumda ezilmeleri sorununu değerlendirmenin merkezine koyuyoruz- daha halen bahsettiğim bu indirgemeci ve diğer metodolojik hatalara sahiptik. Bu yüzden bazı önemli şeyleri görmedik. Eleştirileri dinledik ama eleştiriler içeri işlemedi. Kısmen, eleştirilerin kendisi de hatalar içeriyordu, ancak yine de eğer kendimiz halen bazı yanlış metodolojik

yaklaşımlardan hareket etmemiş olsaydık, bu eleştirilerdeki doğru olan noktaları daha kolay ve daha iyi özümseyebilirdik.

Bu indirgemeci, mekanik ve mekanik materyalist yaklaşımlardan daha önce kurtulabilseydik daha iyi olurdu diyebilirsiniz. Ve bu doğrudur. Eleştirileri dinlemedik diye değil. Dinliyorduk, ancak eleştirilerin esasen doğru olduğunu düşünmüyorduk, çünkü halen neyin doğru olduğunu tanımamızı sağlamayan yöntemlerle ilerliyorduk. Kendi başına tam olarak doğru olmayan eleştirilerde bile bunları doğru bir şekilde özümseyip daha iyi bir senteze varabilmek gerekiyordu.

Dediğim gibi, uluslararası komünist hareketin tarihini daha fazla eleştirel bir şekilde özetlemeye çalıştığımız belirli biçimler de dahil olmak üzere bazı şeyler bir araya geldiler, ki sizin de bildiğiniz gibi uzun bir süredir bunu yapmaya çalışıyoruz. Ancak bu bir nevi aşamalar halinde ve üstlenmeye çalıştığımız çeşitli sorumluluklarla -gerçekten öncü parti olmak, bu emperyalist devlet canavarı içinde devrimci bir hareketi öne çıkarmak ve nihayetinde bu sistemi devrimci olarak yıkmaya çalışmak gibi sorumluluklarla- birlikte gitmektedir. Tüm bunlara rağmen, önemli bir mesele olan bu özel meseleyle bazen daha fazla bazen de daha az dikkat gösterebildik. Fakat aynı zamanda, ICM'nin [Uluslararası Komünist Hareket] önemli tarihi ve enternasyonal hareket tarafından ortaya konan önemli meseleler ve şu anda karşı karşıya olduğumuz zorluklar da dahil olmak üzere diğer önemli şeyler, çok sayıda köylünün gecekondu mahallelerine toplu hareketi vb. gibi dünyanın birçok ülkesindeki tüm bu büyük demografik ve sosyal-ekonomik değişiklikler gündemimizdeydi. Bütün bunlar elbette sadece bizim için değil, tüm enternasyonal hareket ve özellikle Devrimci Enternasyonalist Hareket (DEH) için büyük zorluklardır. Ancak konumumuz belgesinde açıklamaya çalıştığımız gibi çeşitli zamanlarda bu farklı şeylere az çok dikkat edebildik. O konum raporunda belirtildiği gibi, hatalarımızın farkına varmamızın, ciddi bir kopuş gerçekleştirmemizin, onlardan uzaklaşmaya başlamamızın

çok uzun sürdüğünü ve bu meselede yapacak çok fazla işimiz olduğunu söylemiştik. Ancak yaşanan durum şu faktörlerin birleşik bir kombinasyonuydu: Bazı şeyler, çok yönlü bir devrimci harekete önderlik etmeye çalışırken üzerimizdeki gerekliliklerden kaynaklıydı ve bazı şeyler de bir süre devam eden metodolojik eksikliklerimizle ilgiliydi.

Bu konudaki sorumluluğumuzu ciddiye almaya gelelim. Bir öncü olarak sorumluluğumuzu, kitlelere ve uluslararası da dahil olmak üzere tüm harekete karşı sorumluluğumuzu çok ciddiye alıyoruz. Olaya şöyle bakıyorum: Eğer başkaları üzerinde etkisi olan birisi hata yaparsa, bu kötü bir etki yaratır. Bu durum her tür soruna yol açabilir. Bence dünyada doğruyu yapmaya çalışan herkes, genel anlamda söylemek gerekirse - dünyayı gerçekte olduğu haliyle analiz etmeye çalışan ve onu insanlar için kurtuluşa götürecek şekilde değiştirmeye çalışan herkes- dünyayı olabildiğince iyi anlamak ve bu doğrultuda değiştirmek için çizgiler, politikalar ve programlar geliştirmekle yükümlüdür. Yapmaya çalıştığımız şey buydu. Bize kısa vadeli bir avantaj sağladığı ya da insanların bizi bu yüzden daha çok sevdiği için değil. Son derece rağbet görmeyen ve bir süre buna takılıp kalan bir pozisyon aldığımızı söyleyebilirsiniz. Her ne kadar bizimle aynı fikirde olmamalarının daha başka sebepleri olsa da ve genel olarak devrimci konumu nedeniyle partimizi sevmeyen ve bize saldırmak için buna atlayan çeşitli insanlar olsa da, yalnızca siz zorlu deneyimler yaşamakla kalmadınız, aynı zamanda birçok kişi bu meseleden ötürü partimizden uzaklaştı.

MARTIN: Şurası kesin ki, bu konuda oportünizmle suçlanamazsınız.

AVAKIAN: Doğru. Ancak söylemeye çalıştığım asıl şey, hatalarımızı daha kolay fark edebilseydik daha iyi olurdu. Ve eğer onların farkına varsaydık, bu durumda pozisyonumuzu daha önce değiştirirdik. Yapmamız gerektiğini düşündüğümüz şeyi yapıyorduk ve senin de yapman gerektiğine inandığım şeyi yapıyorduk. Öncü parti olmasanız bile, eğer sorumlu olmaya,

gerçeği aramaya ve dünyayı olumlu yönde değiştirmeye çalışan biriyseniz, olayları elinizden geldiğince anlamaya çalışırsınız ve ona göre hareket edersiniz. Aynı fikirde olmadığınız şeylere katılmazsınız. İnsanlar eleştiride bulunursa ve verili bir zamanda, nesnel olarak doğru olsun ya da olmasın eğer bu eleştiriye katılmıyorsanız, kesinlikle aynı fikirde olmamalısınız. Sizin için pek çok soruna neden olan belirli bir pozisyona bağlı kalmayı onaylamak oportünistlik olur. Ancak, büyüklüğü her ne olursa olsun bir hata yaptığınızı fark ederseniz ve kabul ettiğinizde, bu hatayı açıkça kabul etmek, bu hatayı düzeltmenin yollarını aramak ve insanlara bu hatayı tanıdığınızı, bu hatayı neden yaptığınıza dair anladıklarınızı ve düzeltmek için ne yapmaya başladığınızı bildirmek sizin sorumluluğunuzdadır. Kitlelere karşı sorumlu olduğunuz için, aynı zamanda diğer insanların yaptığınız hatadan ve onu düzeltmeye çalışma şeklinizden ders alabilmesi için bu gereklidir. Bence biz bunu yapmaya karar verdik ve yapıyoruz da.

Sanırım söylemek istediğim şey, bir özür anlamıyla konuşmayı uygun bulmuyorum. Çünkü bu kişisel bir şey değil. Bizler bunu kişisel nedenlerle veya bireyleri düşünerek yapmak için yola çıkmadık. Kişisel motivasyonumuzla yaptığımız bir şey değildi. Bir özeleştiri yapma sorumluluğumuz vardı ve bunu yaptık. Bu konudaki anlayışımızı derinleştirmeye devam etme sorumluluğumuz da var. Ve eğer hatalarımızı veya onları neden yaptığımızı daha iyi anlamışsak, bu durumda bunu kamuoyuna açıklama sorumluluğumuz bulunuyor. Kendimizi dövmeğimizden değil, fakat dünyayı değiştirmek istiyorsanız ve özellikle de öncü olmanın sorumluluğunu üstleniyorsanız, bu sizin sorumluluğunuzdadır, ki böyledir, bu bir sorumluluktur, bu çıkıp ilan ettiğiniz bir tür sermaye değildir. Tüm devrimci sürecin sorumluluğunu üstlenme isteğiniz ve kararlılığınızdır. Başka bir deyişle, bence bu bir özeleştiri meselesidir, özür değil. Zarar verdiğini düşünmediğimizden ve verdiği zarardan pişman olmadığımızdan da değil. Ama bence bir özür yerine bizim yaptığımız şekliyle bir özeleştiri yapmak çok daha

uygun.

Bir benzetme yapayım. Çin'de olup bitenler konusunda tamamen yanlış bir tavır takınan ve revizyonist darbeyi destekleyen, bizimkinden çok daha büyük etkiye sahip parti ve örgütler var. Bu birçok ülkede kendini gösteren bir fenomendir. Bence eşcinsellik meselesindeki hatalarımız ne kadar önemli olsa da, bu insanların Çin meselesi bağlamında yaptıkları şeyler insanları özgürleştirme mücadelesi açısından çok daha büyük zararlara yol açmıştır. Bu farklı güçlerin çoğuyla mücadele ettik, fakat onlara özür dilemeniz gerekiyor da demedik; hata yaptınız dedik, önemli olan hatayı düzelterip doğru pozisyonu almanızdır ve sonrasında insanları doğru pozisyonun ne olduğu ve bu hatayı neden yaptığınızı konusunda eğitmenizdir. Doğru yaklaşımın bu olduğuna inanıyorum. Hatanızı tanımakla yükümlüsünüz, ve bunu ne zaman fark ederseniz bunu düzeltmek ve insanlara bildirmekle yükümlüsünüz. Her ikisi de dediğim gibi kitlelere karşı sorumlu olmanızdandır, fakat aynı zamanda insanlar öğrenebilsin diye de bu sorumluluğunuz vardır.

Çok ciddi nitelikte hatalar yapan diğer insanlarla bu şekilde mücadele yürütürüz. Çin kadar önemli bir ülkede iktidarı kimin elinde tutacağı konusunda eğer burjuvaziyi ve emperyalistleri destekliyorsanız, bu önemli bir şeydir. Ancak yine de, bu durum hiçbir şekilde eşcinsellik meselesiyle ilgili hatalarımızın ciddi olmadığı, bunun ciddi sonuçları olmadığı, bu sonuçların farkında olmadığımız ya da bundan pişman ve rahatsız olmadığımız anlamına gelmez. Öyleyiz. Ve bunu elimizden gelen en kapsamlı şekilde düzeltme ve bundan bir şeyler öğrenme sorumluluğumuzu ciddiye alıyoruz, ki böylece bizim yaptığımız hatalardan başkaları da yalnızca ders almakla kalsın, fakat aynı zamanda aynı metodolojik hataları yaparak ne bu mesele etrafında ne de bir dizi başka mesele üzerinde bizler de başka hatalar yapmayalım. Yani elbette hatalar yapacağız, fakat hatalarımızdan ders çıkarıp bunları en aza indirmeye çalışmalıyız ve yapmaya çalıştığımız şey de budur.

Bu da sanırım size bir soru sormamı gerektiriyor. Demeye

çalıştığınızı anlıyorum. Gündeme getirdiğiniz bütün bu otoriterlik meselesi hakkında daha çok şey söylemek isterim. Burjuvazi üzerinde proletarya diktatörlüğüne neden ihtiyaç duyulduğundan bahsederken Engels'in alıntısını kullanmak bence uygundur. Fakat size katılıyorum, kitlelere karşı otoriter bir şekilde hareket eden bir parti tehlikesi düşünüldüğünde, bir cevaplama biçimi olarak devrimin en otoriter şey olduğuna dair o ifadeyi asla kullanmam. Bu alıntının tamamen uygunsuz bir kullanımı olduğu konusunda size katılıyorum. Tam olarak hangi deneyimden bahsettiğinizi açıkçası bilmiyorum ama bu şekilde davranmak doğru değildir ve bunu duymanın neden sinir bozucu olduğunu da anlayabiliyorum. O noktada şunu söylemek isterim. Buna geri dönebiliriz, çünkü bunun özellikle hassas bir konu olduğuna dair sorduğunuz soruda yer aldığını düşünüyorum. Tam olarak bu ifadeyi kullanıp kullanmadığınızı hatırlamıyorum, ama bence varmak istediğiniz şey bu, çünkü çok kişisel şeyler içeriyor ve konum belgemizde söylediğimiz şeylerden biri de (alıntılanmak gerekirse):

“Biz Maoist devrimciler, insanların kendilerini ifade biçimleri ve sosyal ilişkilerini binlerce yıllık geleneksel (baskıcı) töreler ve yapılanmalardan kurtarmak istiyoruz. Yani konu cinsel ilişkilere gelince, olaya “yatak odası polisi” gibi yaklaşmayız. İnsanların kendilerini cinsel yolla ifade etme şekillerinin büyük çeşitliliğinin ve karmaşıklığının - tarihsel olarak- ve cinsel ilişkilerin statik, değişmeyen bir olgu olmadığının farkındayız.”

Bu, yalnızca özellikle eşcinsellik konusunda değil, daha genel olarak cinsellik ve yakın ilişkiler konusunda geldiğimiz daha eksiksiz ve daha derin anlayışın da bir parçasıdır. Yatak odası polisi gibi davranmak istemiyoruz ve davranmayacağız da.

Haklı bir korku var. Bu durum bizi otoriterlikle ilgili şeye geri götürüyor. Uluslararası komünist hareketin bazı yönlerinde bunun kötü bir geçmişi var ve partimizin yapıp ısrarla devam ettirilmiş hatalar var... Lenin'in dediği gibi, eğer bir hata yaparsanız bu belirli bir şeydir. Bir hata

yaparsanız ve sonra sadece ısrar etmekle kalmaz, aynı zamanda bunun için derin gerekçeler de ararsanız işte o zaman durum gerçekten de korkunç bir hale gelebilir. Yani bu tehlike var. Bu durum, bunun çok hassas bir konu olduğu gerçeğiyle iç içedir. Size bir soru soracaktım, fakat bu konuya girdiğim için önce biraz daha konuşup daha sonra soruya geçeceğim.

Bence hukuk alanına uygun olarak dahil edilecek şeylere herhangi bir toplum karar vermelidir. En azından yasaları ve bu yasaları uygulayacak mekanizmaları olan herhangi bir toplum karar vermelidir. Proletarya diktatörlüğü altında buna nasıl yaklaşılabilecek? Çok bariz bir vakayı ele alalım: Örneğin tecavüz bir hukuk meselesi olmalıdır. Bu bir suç ve ceza meselesi olmalıdır. Bunun devam etmesine izin veremezsiniz ve bu sadece bir ikna meselesi de değildir. Bu oldukça açık bir durum. Bu durumda bir hukuk meselesi olmaması gerektiğine karar verdiğiniz başka şeyler de olacak ve hukukun uygulanması, örneğin kitlesel kampanyalar (örneğin “Büyük Hedefler ve Büyük Strateji”de belirtmeye çalıştığım gibi) belirli bir zorlama yönü içerir.

Polis, devlet, mahkemeler ve kanunları uygulayan her şey söz konusu olmasa bile, yine de bazı uygulamalara karşı kitlesel kampanyalar gelişir ve bu bir zorlama unsuru içermektedir. Haklı olarak böyledir. Fakat yazdığım bazı şeylerde vurguladığım gibi, bu tür bir zorlamayı bile makul bir şekilde kullanmanız ve hatta şeylerin etrafında kitlesel hareketler geliştirmeniz için uygun zamanı, yeri ve yolu belirlemeniz gerekir, çünkü süreç bir zorlama unsuru içermektedir. İnsanların yaptıkları, kitle mücadelesinin ve eleştirinin nesnesi haline getirilir. Bu durum, zorlamanın bir yönünü içerir. O halde burada bile temkinli bir şekilde yapılmalıdır. Ve bu sabit ve kesin değildir, ancak genel bir üçüncü kategori olduğunu söyleyebilirim ki, bu ne bir hukuk ve devlet meselesidir ne de bir kitle kampanyaları meselesidir. Daha ziyade belirli bir hedef olmaksızın toplumda geniş bir şekilde gündeme getirdiğiniz bir kitle eğitimi meselesi olabilir.

Örneğin baskıcı ilişkiler altındaki kadınlara bakalım: Çeşitli yönlerden kitlesel kampanyalar yürütmek istersiniz, ancak diğerleri (burada fiziksel istismar gibi şeylerden bahsetmiyorum -bu başka bir meseledir- daha “incelikli” baskıcı kişisel ilişki biçimlerini kastediyorum) toplum genel olarak geliştikçe, bunun etrafında kitlesel eğitimler yapıldıkça insanlar bunlardan bıkip usandıklarına karar verirler, bütün bunlara karşı durmak isterler ve daha fazla katlanmayı da reddederler, bu durumda mesele onları bunu yapmaları için desteklemektir. Ve o aşamada bile sağduyulu olmalısınız, eğer belirtmek gerekirse, bu daha çok bu türden bir çelişki meselesidir.

Bunları üç geniş kategori olarak görüyorum: Hukuk alanına ve devletin baskı aygıtına dahil olması gereken şeyler; belirli kişileri olmasa da belirli uygulamaları hedefleyen kitle kampanyalarının konusu olması gereken şeyler; ve bu iki yoldan biriyle ele alınmaması gereken ancak bunun etrafında daha genel bir eğitim yapılması gereken, insanlar ayağa kalktıklarında ve şu ya da bu belirli şeyi artık istemediklerini söylediklerinde insanları desteklediğiniz diğer şeyler. Bunu çözmek her zaman zordur ve yakın ilişkilere girdiğinizde bir kez daha katılıyorum, buna fazlasıyla dikkat etmelisiniz. Konumumuz belgesinden okuduğum alıntıda söylediğimiz gibi, bu sorunun oldukça karmaşık olduğunun farkındayız. Bu konuda yaptığımız tüm çalışmalardan daha derinden öğrendiğimiz ve eleştirileri doğru bir şekilde dinleyip, eleştirinin doğru yönlerini kabul ederek özümsemeye çalıştığımız ve karmaşık olsa da anlayışımızı derinleştirmeye çalıştığımız şey şudur; sadece genel olarak otoriterliğe değil, aynı zamanda kontrolden çıkabilecek ve aslında çok samimi şekillerde insanlar üzerinde -yaşadıkları yerlerde- gerçek bir tiranlığa yol açabilen durumlara ve bunun kaba bir şekilde ele alınmasına karşı olmalıyız.

MARTIN: Bu iyi bir ifade oldu.

AVAKIAN: Yani orada söylediklerinin özüne katılıyorum ve bunun

hakkında daha incelikli bir anlayış geliştirmeye ve bunun farklı seviyelerini anlamaya devam etmeye çalışıyoruz. Gündeme getirmek istediğim bir meseleye dair çalışıyoruz. Sırf bunun karmaşıklığı hakkında bir fikir vermesi açısından söylemek istediğim bir şey daha var. Pornografi meselesine gelelim. Taslak Program'da pornografinin de yasaklanacağı yazıyor. Ama bir de şu soru var, pornografi nedir? Buna kaba bir yaklaşımınız olmamalı. Bu sadece soyut bir kategori olarak pornografi değildir, kadınları aşağılayan ve kadınların aşağılanmasına katkıda bulunan şeylerdir. Kadınların kurtuluşu mücadelesini her yönden ileriye taşımaya başlamak için bile bu yükün kaldırılması gerekiyor. Bunu oluşturan şey, en hafif tabirle kaba yöntemlerle karar alınacak bir şey değildir.

Sanat alanını ele alalım: Kadınların aşağılanmasının resmedildiği her şey kötü müdür? Olmak zorunda değil. Bunu ifşa edip etmemesine, bunu bir eleştiri nesnesi haline getirmesine veya ilerletmesine bağlı mı? Açıktır ki, içinde çıplaklık olan her şey pornografi değildir, kadınlara yönelik baskıcı da değildir. Kadınların çıplaklığı ille de bu olmayabilir. Çok dikkatli olmalısınız, buna katılıyorum. Bu durum daha tam ve derinden anlamaya devam etmemiz gereken bir şeydir. Çok dikkatli olmanız ve bazen zaman ayırmanız gerekir. Çok fazla zarar verilmesine izin vermezken, kaba davranarak daha fazla zarar da yaratamazsınız. Bu nedenle, yalnızca eşcinsellik meselesine değil, daha genel olarak samimi ilişkilere yönelik de indirgemeci yaklaşımlardan tamamen kopmaya çalışıyoruz.

Sorum şu: Konumun değiştirilmesinin ardından bu indirgemecilikten geriye kalan yönler veya biçimler olarak neleri görüyorsunuz? Konum yalnızca yüzeysel olarak mı değişti ve gerçekten daha temelde veya temel anlamda değişmedi mi?

MARTIN: Öncelikle, konum belgesini okuduğumu söylemek istiyorum. Belgenin bu soruların çoğunu iyi bir şekilde ele aldığını düşünüyorum. Bir gün, bütün bunların içinden çıktığı mücadele tarihini daha ayrıntılı olarak bilmek ilginç olurdu

(bunun bir öncelik olduğunu söylemiyorum). Bunun sadece bir sıçrama olarak ortaya çıkış şeklini değil, aynı zamanda daha önce meydana gelen bazı aşamaları da tarif ettiniz; itiraf etmeliyim ki, bunun sadece farkında değildim, aynı zamanda halka veya bana açık bir şekilde mevcut olduklarını da bilmiyordum. Anlattığınız bazı dönemlerde, bunların bazılarıyla mücadele edildiği dönemlerde, kulağa tam tersi gibi gelen şeyler de duydum. Tahmin ediyorum; elbette bu sürecin “içeriden” bir parçası değildim, ama eminim ki bu çizgiyle, bunun nasıl oturtulabileceği konusunda kendileriyle mücadele eden pek çok kişi olmuştur. Diğerleri diğer yöne gittiler ve belki de bu meseleyi bıraktılar. Örneğin, yeni çizginin ortaya çıkma şeklinin büyük bir kısmı, kadınların ezilmesi ile insanları eşcinselliğe yönelten her ne ise bunun arasında temel bir bağlantı olmadığını göstermek şeklinde. Her ne kadar, belki bir nebze indirgemeci bir yanı olsa da insanların niçin eşcinsel olduğu soruluyor. Bilmiyorum, niçin heteroseksüeller? Geçmişte bazı teorisyenlerin buna bir tür “heteronormatiflik” dediklerini biliyorum. Bir anlamda bir soru diğeri kadar önemli; işin aslı bu soruların içine diğerinden bağımsız olarak girilemez.

Ama seksenlerin başında birinin bana gelip “Bu partiye karısını döven kimse girmeyecek ve bu partiye hiçbir eşcinsel de giremeyecek” dediğini biliyorum. Eşcinsel birinin karısını döven birinden daha fazla olmadığı ihtimalini kabul etmeye istekliydiler, ancak bunlar tek ve aynı mesele ya da onun gibi bir şey değildir. Böylesi bir dilin takılıp düştüğü konuma nasıl geldiğini merak etmemiz gerekiyor. Bunu bana söyleyen bir kadındı ve bunun elbette önemli olduğunu düşünmüştüm. Ve sanırım bunu bir erkek söylemediği için kızgın olmaya daha az eğilimliydim. Öte yandan bu durum bana bir şey gösteriyor gibiydi. Ve şimdi bu tür şeylerin ötesine geçme mücadelesini görüyorum.

Bana söylenen başka bir şey de, eşcinselliğin, özellikle de erkek eşcinselliğinin bir anlamda uyuşturucu bağımlılığıyla

kıyaslanabilir bir şey olduğuydu. Sistematik olarak kavranmış bir bakış açısıyla konuyu aktaran biriyle uzun bir konuşma yapmıştım. O dönemler bu kişi aynı zamanda, bizler [parti] bu önceki işçici yönelime sahipken bundan kopuyorduk ve yine de bu sadece indirgemeci değil, aynı zamanda bir tür püriten zihniyetten geliyor gibi görünüyordu. Bunun başka bir yönü, konuyu açmanın bir başka şekli de, bu tür şeylerle uğraşırken sağduyulu olmanız gerektiğini söylemeniz, çünkü burada samimi ilişkilerden bahsediyoruz... Bence buradaki “hassas” terimi uygun. Meseleyi anlıyorum ya da anladığımı düşünüyorum, burada müzakere edilen meseleyi şu anlamda anlamak istiyorum: Bir başka kamusal – kutsal özel ayrımı yaratmadan ve özellikle kendimizi ataerkilliğin gerçek vahşetini ve ataerkil toplumsal ilişkilerin insanları çok sınırlı, kaba, şiddetli vb. çok farklı biçimlerde şekillendirme biçimlerini gerçekten yükseltmeyeceğimiz bir konuma getirmeden bu alanda özgürlüğe nasıl saygı duyabiliriz? Bütün bunlar kesinlikle kendi içinde önemlidir ve onlarla yüzleşmeden toplumu olumlu yönde değiştiremeyiz.

Ancak “sağduyulu olmak zorundasınız” ile ilgili meselelerden biri de sağduyulu olması gereken “siz”in kim olduğunuz meselesidir. Bu yüzden karşılıklı olmayan konuşma türlerine değindim. Sanırım bu konuda biraz kişisel olacağım, eğer biri yaşadığım yere girmek isterse bu durumda sanırım bu kişinin nasıl yaşadığını bilmek isterim. Biraz olsun isterim, sadece bire bir şekliyle “Seninle geçmişimi tartışmadan önce ben de senin tüm geçmişini bilmeliyim” demek istemiyorum. Fakat öte yandan eğer insanlar böylesi konumlara sokulursa... Kişisel açıdan bunu yaşadım ve başka insanları da gördüm. Ben Katolik değilim ve herhangi bir Katolik geçmişim de yok, ama bunun bir nebze de olsa “utanç verici geçmişinizi pedere itiraf etme” gibi bir yönü var. Kendi adıma bunu biliyorum, bu durum bana sadece bunun otoriter bir yönü olduğunu değil, fakat aynı zamanda gelecekte bu tür konuşmalar yapamayacağımı da hissettirmişti. Genel ilkeler hakkında konuşabilirdik, ancak artık bu konuşmaların hiçbirini yapmayacaktım, çünkü bunlar

faydasızdı ve hiçbir şeye yardımcı olduğunu düşünmüyordum. Ve sanırım bu daha çok, ne zaman böyle bir şeyi aşıyoruz ya da böylesi bir meselede işleri ilerlettik mi şeklindeydi. Yoksa tüm bunlar halen bir tür otoriter etkinin neye benzediğini gösteren bir bakış açısı mı?

Bu durum indirgemecilik meselesine tam anlamıyla girmiyor. Dürüst olmak gerekirse daha önce söylediklerinin çoğunun bana bu konuda cevap verdiğini de düşünüyorum. Yaklaşım belirli bir anlamda... Bakın, bazı meselelerde riske edilmemesi gereken bir tür indirgemecilik tehlikesi olduğunu düşünüyorum, bu yüzden bazen indirgemecilik dediğimiz şeyin “Evet, indirgemeci olmamalısın” denilerek kapatılacak o kadar da basit bir mesele olduğunu düşünmüyorum. İşlerin nasıl yürüdüğünü öğrenmek istiyoruz ve eğer bunlar baskıcıysalar bu durumda tabiri caizse onları nasıl ortadan kaldıracacağımızı bulmak istiyoruz. Bu durum işlerin nasıl yürüdüğüne odaklanmaya çalışmak anlamına gelir. Bu nedenle belli bir düzeyde basitçe “bu meselelerin özüne inmeye çalışmamız gerekse bile, bu konuda indirgemeci olmamaya çalışacağız” demek iyi bir yanıttır. Bu yüzden söylediklerinin pek çoğunun benim için önemli bir bölümü kapsadığını düşünüyorum.

AVAKIAN: Bahsettiğiniz belirli argümanları bilmiyorum, iki şey söyleyebilirim. Bu tür argümanlar ve karşılaştırmalar bizim örgüt yani parti olarak öne sürdüğümüz şeyler değildir. İşin bir yanı böyledir. Özellikle 1988’de yayınlanan *Revolution* dergisindeki yazıdan sonra din benzetmesi yaptık. Konumumuzun bazı temellerinin analitik olarak ne olduğunu ve bu konudaki metodolojik hataların neler olduğunu elimden geldiğince özetledim, yaptığımız benzetmeler daha çok din gibi bir şeye benziyordu: Eşcinselliğin çeşitli şekillerde komünist toplumda yeniden ortaya çıkabileceğini söylememize rağmen, sosyalist toplumda baskıcı ilişkileri dönüştürdüğümüzde ve ideolojik mücadele yürüttüğümüzde bunun ortadan kalkması gereken veya insanların gönüllü olarak vazgeçecekleri bir olgu olarak ele alıyorduk. Ancak bu noktada bunun -eşcinselliğin sosyalizmde

ortadan kalkmasını- bir amaç ya da olması muhtemel bir şey olarak görmüyoruz. Açıkçası, söylediğimiz gibi, sosyalist toplumlarda bu konuda ve genel olarak samimi cinsel ilişkiler konusunda olumlu ve olumsuz bazı deneyimler olmasına rağmen, bu deneyim ne yazık ki çok sınırlı olmuştur. Ne yazık ki, sosyalist toplumda çok daha fazla deneyime ihtiyacımız olması anlamında bu çok kısıtlıdır.

Bilmediğimiz çok şey var. Konum belgesinde şunu söylüyoruz: Samimi ilişkiler gelecekte nasıl olacak? Kim bilebilir? Bildiğimiz bir şey var ki, insanlar arasındaki baskıcı ilişkileri, özellikle de kadınları zincire vuran, kadınları küçülten, alçaltan ve aşağılayan ilişkileri kökünden sökmek için mücadele edeceğiz. Ve bunu yaparken insanların samimi ilişkilerini ele almalarının birçok farklı yolunu göreceğiz. Baskının ve onunla birlikte gelen düşüncelerin ağırlığını ortadan kaldırdığımızda, muhtemelen birçok farklı şey gelişecektir. Bazı insanların eşcinsel olması, bazı insanların heteroseksüel olması ve bazı insanların da biseksüel olması oldukça muhtemeldir. Pek çok farklı fenomen var ve bunların ne olacağını önceden tasarlamaya veya önceden belirlemeye çalışmıyoruz. Meselenin şu olduğunu söylüyoruz; insanlar ister eşcinsel ister heteroseksüel cinsel ilişkilerin şu ya da bu türüne dahil olsunlar, buradaki anahtar şey baskıcı ilişkileri dönüştürmek, böylece kadınlara yönelik baskıyı ortadan kaldırmak, genel olarak baskıcı ilişkileri ve bunlara eşlik eden ve onları güçlendiren düşünce ve ideolojileri kökünden sökmektir. Bundan sonra ve bunu yaptıkça neyin gelişeceğini göreceğiz. Bu bizim programımızdır ve bu konudaki oryantasyonumuzdur. Sınıflı toplum tarihinin çoğu boyunca heteroseksüelliğin cinselliğin baskın biçimi olmasının veya öyle görüldüğünün toplumsal nedenlerini -ataerkillik ve diğer faktörlerle ilgili olarak- 1988 tarihli *Revolution* makalesinde ve bu konum belgesinde analiz ettik. Yani bunun baskın olmasının nedenleri var, ancak bu toplumsal koşullanma haricinde “biri diğerinden daha doğal” ya da buna benzer bir mesele değildir.

MARTIN: Bu ifadeleri geniş bir tarih ve kültür yelpazesinde kullanıp kullanamayacağınız da belli değildir. İlk kez antik felsefe alanında yüksek lisans dersi alırken, daha önce Platon’u pek okumamış bir öğrenci arkadaşım aklıma geliyor. Profesöre söylediği hepimizi güldürmüştü: *“Profesör, Platon’un gerçekten de eşcinsel olduğunu düşünüyorum.”* Elbette, Platon veya Sokrates’in ya da her kimsenin “gey” olmamalarının gerçek bir anlamı var; çünkü “gey” modern bir toplumun, muhtemelen Avrupa toplumunun kültürüne özgü bir terimdir ve halen bundan daha da karmaşıktır. Ancak bir anlamda indirgemecilik yapacaksınız, sanırım bunları kapsamlı terimler olarak görerek bir düzeyde bunların sadece bedenlerin pozisyonları için geçerli olduğunu, ne tür bedenlerin yan yana olduğunu ve ne tür şeyler yaptıklarını söyleyebilirsiniz. Açıkçası cinsellik bundan çok daha karmaşık bir meseledir. Ve oldukça kültüre özeldir.

AVAKIAN: Katılıyorum ve bu durum konum belgesinde işaret ettiğimiz şeylerden biridir. Resmi tamamlamak açısından konum belgesinin başlangıcında yer alan şu ifadeye atıfta bulunmak istiyorum, burada şöyle yazıyor:

“İnsanlar farklı şekillerde ve farklı sebeplerle cinsel ilişkiye girerler. Temel sebeplerden birisi, seksin (elbette özgürce dahil olduğunda) tabii ki de iyi hissettirmesidir!”

Bu yüzden buna püriten bir yaklaşımdan geldiğimizi düşünmüyorum, ya da konumumuzda bunun yönleri olabileceği ölçüde kesinlikle bundan kopmaya çalışıyoruz. Sanırım oryantasyonumuz yatak odası polisi olmama meselesiyle uyumludur. Yaklaşımımız insanları eğlenmekten alıkoymak değildir! Ancak resmin diğer tarafı, insanların eğlence olarak gördüğü şeyin tüm bu diğer sosyal ilişkilerle yakından iç içe geçtiğidir ve onlardan bağımsız olamayacağıdır. O halde bunu doğru bir şekilde sıralamamız gerekiyor. Örneğin, MIM (Maoist Uluslararası Hareket) diye bir grup var (sanırım halen mevcutlar). Erkekler ve kadınlar arasındaki tüm cinsel ilişkilerin fiilen ve nesnel olarak tecavüz olduğu şeklindeki

son derece indirgemeci argümanı öne sürdüler, çünkü sonuçta kadın ve erkek eşit değil ve bu yüzden bir kadın asla...

MARTIN: Andrea Dworkin'in konumu...

AVAKIAN: Bana göre bu yalnızca kaba bir indirgemecilik ve farklı seviyelerin kafa karıştırıcı bir türü. Genel olarak sosyal ilişkilerin toplumsal bir düzeyi vardır, ancak bu beyaz insanlarla siyahiler arasındaki ilişkilere benzer: Örneğin bir siyahi ile beyaz biri arasında asla bir arkadaşlık olamaz mı? Bu toplumda eşitsizlik olduğu için karşılıklı saygıya dayalı gerçek bir dostluğa asla sahip olamaz mısınız? Bu çok saçma olurdu. Ve herhangi bir ilişki için de durum benzerdir. İster arkadaşlık ister aşk ilişkisi, isterse samimi bir cinsel ilişki olsun, her bir bireysel ilişkiyi sosyal ilişkilerin genel toplumsal düzeyinden tercüme edemezsiniz. Bunlar farklı seviyelerdir. Bu durum daha bütünlüklü olarak anlamaya başladığımız şeylerden biridir. Bununla boğuşmaya devam etmemizin önemli olduğunu düşünüyorum. Ve sana katılıyorum, bunlardan bazılarına girmeniz gerekiyor, çünkü evin tüm kutsallığı, örneğin birçok dehşet -taciz, cinsel taciz ve çocuklara karşı sadece fiziksel istismar- evde işlenmektedir. Sadece son on yılda, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki tüm eyaletlerde evlilik içi tecavüzler gerçekte tecavüz olarak ve yasadışı ilan edildi. *Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek*'i yazdığımda ve en azından seksenlere kadar ve belki de bunun ötesinde tecavüz olarak tanınmayan ve suç sayılmayan bazı eyaletler vardı, bununla ilgili araştırma yapmıştım. Yani evin kutsallığı olamaz.

Bu durum, "yatak odası polisi olmak istemiyoruz" ifadesinin bir diğer yüzüdür. Ve bu doğrudur, kimin çocuklarını taciz ettiğini veya kimin karısını taciz ettiğini görmek için kapıları tekmelemeyeceğiz. Bu çelişkiyi çözmenin yolu bu değildir. Bireysel vakalar ortaya çıktığında veya bir şeylerin olabileceğine inanmak için bir temel olduğunda, o zaman buna bakmanın farklı yolları vardır, bunlar yatak odası polisi gibi davranmak ya da onun gibi bir şey değildir. Bu

durum İncil'deki Pavlus'un yaptığı gibi, cinsel dürtüler ve şehvet kötüdür demekle aynı anlama gelmez ve bu şekilde motive edilmez: "Yapabiliyorsanız onlara direnmelisiniz, ama bunu yapmak zorundaysanız, bu durumda erkeğin üstün olduğu bir evlilik yapın, böylece bu dürtüleri kötü yollarla açığa vurmazsınız."

Bu tür bir bakış açısıyla hiçbir ilgimiz olmasını istemiyoruz, insanlar arasındaki baskıcı ilişkileri, özellikle de kadınlara yönelik baskıcı ilişkileri sürdürmek ve hatta bir şekilde ilerletmekle hiçbir ilgimizin olmasını istemiyoruz. Bu konuda yapacak daha çok işimiz var, çünkü halen daha bütünlüklü olarak meseleyi anlamaya ve belirli hatalardan daha eksiksiz bir şekilde kopmaya devam etmemiz gerekiyor. Fakat aynı zamanda işaret ettiğiniz gibi, bu aynı zamanda çok karmaşık bir meseledir. Kolayca ele alınacak bir şey değildir. Mesele, kişilerle ilgili olarak ortada dolanarak insanların günah çıkarma kabinlerine adım atmasını sağlamak ya da bunun gibi bir şey değildir.

MARTIN: Bununla ilgili bir şey daha söyleyeyim ve sonlandırayım. Her ne kadar özeleştiri ve özürle ilgili söylediklerinize katılısam da burada yapılanlardan pişmanlık duysam da, daha iyi bir çizgiye sahip olmaya çalışmaktan başka ne yapılabilir? Bir anlamda şöyle bir nokta var, eğer şöyle ifade etmem gerekirse... Eşcinsel arkadaşlarım bu sohbetleri yaptığımızı bilselerdi beni affetmezlerdi ve ben de bu konuyu gündeme getirmedim. Bu durum bir anlamda bir dizi meseleyi kapsıyor. Bu yüzden bu meseleye dair sohbet ettik ve bence bunun hakkında konuşarak iyi bir şey yaptık. Bu konudaki son sözüm, yine insanların yatak odalarında kamera istemedikleri noktaya gidiyor. Ama belli bir anlamda, eğer ne demek istediğimi anlıyorsanız, insanlar kamerayı kafalarında da istemiyorlar. Tabiri caizse kameranın kafaya girmesinin yolları vardır. Yatak odasında olmasa bile; sanki birileri izliyormuş gibi, tabiri caizse kendi gözünüzden çıkar. Ve bu durum bir anlamda, daha önce bahsettiğimiz çeşitli biçimlerin

atmosferidir. İnsanların seks yapmaları meselesinin farkındayım, insanların seks yapmasının sebeplerinden biri - muhtemelen en iyi sebep- iyi hissettirdiği içindir. Ve bence derin bir seviyede iyi hissettirebilir. Yunanca “eros” kelimesinin yalnızca cinsellik anlamına gelmediğini, aslında bir tür kucaklaşmayı ifade ettiğini düşünmek hoşuma gider. Diğer insanları kucaklamak bence cinsel açıdan veya başka türden iyi bir şeydir. Bundan siyasetin ötesinde, arzuya ya da arzu siyasetinin olmadığı bir yere, başka bir deyişle, “İyi geliyorsa yap” durumuna atlamazsınız. Bundan daha fazlası var. Bir şekilde bu şeylere dahil olmak bir kez daha oldukça zordur. Bununla ilgili, en nihayetinde yalnızca baskı altında hisseden insanlar anlamına gelmeyen türden bir tartışmaya sahip olmak bence bu önemli bir şeydir. Özellikle geçmiş ve yalnızca söz konusu organizasyonun tarihi değil, esas olarak tüm uluslararası komünist hareketin bu konuda genel olarak pek de iyi olmayan geniş tarihi düşünüldüğünde...

AVAKIAN: Evet, bu şekilde öne sürmediğimiz noktayla birlikte bahsettiğiniz argümanlardan ve karşılaştırmalardan bazılarına dair söylemek istediğim bir şey var. Argümanlarımızla ilgili sorunlar vardı ama bizim parti olarak öne sürdüklerimiz bunlar değildi. Öte yandan hatalı bir çizginiz olduğunda ve insanlar onu savunmaya çalıştığında olacak şey kendilerini ayakta duramayan argümanlar üretirlerken bulmalarıdır, çünkü doğru olmayan bir pozisyonu haklı çıkarmaya çalışmakta güçlük çekerler. Yani özetlediğiniz o satırlar ve argümanlar her ne kadar bizim parti olarak ortaya koyduğumuz şeyler olmasa da, bireysel tartışmalarda bu argümanların yanı sıra önemli yönlerden yanıltıcı veya hatalı olan bazı argümanların öne sürülebileceğinden de şüphem yok, çünkü insanlar nesnel olarak doğru olmayan bir pozisyonu savunmaya çalışıyorlardı. Bu durum yaşandığında kendinizi gerçekten de ayakta duramayacak argümanları üretirken bulursunuz. Ve bazıları sadece yanlış olmaktan çok daha fazlası olabilir; aşağılayıcı, saldırgan ya da bunun gibi olabilirler.

MARTIN: Ben de bunun için kendimi eleştirmek istiyorum. Bu konuya yönelik. Tabiri caizse mevzilendiğimi biliyorum. Çizginin gereksinimleri göz önüne alındığında, belki de ihtiyaç duyulandan daha fazla. Tek taraflı, suçlayıcı bir şey yapmak istemiyorum. Ben de bu konuda kendimi eleştiriyorum.

AVAKIAN: Partimiz, önceden de dediğim gibi öncü olma sorumluluğunu üstleniyor, bu yüzden hatalarımızın sorumluluğunu bilimsel ve açık bir şekilde üstlenmeli ve eleştiriye direnmemeliyiz. Bir eleştiri yapılırsa, kötü niyetle bile olsa yine de onu dinlemeye çalışırız. Eğer onunla aynı fikirde değilsek de onu düşünmeye devam etmeliyiz, fakat onunla aynı fikirde olmadığımız sürece tabiri caizse onu kucaklayamayız. Bu yüzden öğrenmeye devam etmeliyiz, sadece öğrenmeye değil daha iyisini yapmaya çalışıyoruz. Dersleri sadece bu meseleye değil, daha geniş bir alana uygulamaya çalışıyoruz. Şanslı olduğumuz önemli bir konu, partimizin hiçbir zaman -daha önce KP'nin insanları Troçki okudukları için kovmasından bahsetmiştim- üyelerimizi, partimizin eleştirisi de dahil olmak üzere, diğer insanları herhangi bir şeyi okumaktan caydırdığımız "donuk" bir parti olarak asla çalışmadık ve böylesi bir partiye de sahip olmak istemiyoruz. İnsanların yalnızca kendi kişisel görüşlerini dile getirmekle kalmadığı aynı zamanda parti içinde eleştiri ve mücadele kanallarının da olduğu demokratik merkezîyetçi bir partimiz var. Aynı zamanda insanlara oldukça açık olmaya çalışıyoruz. Parti içinde eleştiri ve canlı ideolojik mücadelenin yanı sıra, eleştirilerini çeşitli şekillerde dile getiren parti dışından insanları dinlemeye ve öğrenmeye çalışıyoruz. Ve eğer bu durumda olması gerektiği kadar iyi dinlememişsek, bu durum eleştirileri duymak istemediğimizden değil, onları tanıyamadığımızdandır. Bu meseleyi, gerçekten derinlemesine araştırmak, farklı bir anlayışa varmak için gerekli olacak düzeyde tutarlı bir şekilde çok fazla dikkat veremememiz de dahil olmak üzere, önceden bahsetmeye çalıştığım nedenlerden dolayı, tüm bu nedenlerden dolayı, eleştirinin doğruluğunu olması gerektiği anda fark edemedik. Bu doğru, bunu daha önce

tanıyabilmeliydik. Ancak bunu yapmadık ve bu durumdan ders çıkarmalıyız. Öte yandan veya daha genel olarak -öte yandan değil, fakat daha genel olarak bu meseleye dair- bahsetmek istediğim iki nokta var.

Biri, karşılıklılık konusundaki noktanız. Evet, arkadaşlar, yoldaşlar, her neyse, bu meseleler üzerine bir tarafı suçlayıcı veya otoriter olmayan bir şekilde tartışmalar yapılmalı. Ama bunun da ötesinde, tüm devrimci sürece önderlik etmeye çalışan bir partiyiz. Daha önce de söylediğim gibi, dürüst olmak gerekirse bu durum sosyalizmin ilk aşamalarında etki ve hatta karar verme açısından orantısız bir rol oynayacağımız anlamına geliyor. Bunun ötesine geçmeye çalışsak bile, bir süre daha bu geçerli olacak. Bu nedenle bu çelişkileri iyi ele almak açısından özel bir sorumluluğumuz var. Bu meselenin bir kısmı, bir kez daha sağduyulu olmayı öğrenmek fakat aynı zamanda ne zaman daha fazla zaman ayırmamız gerektiğini ve gerçekte ne zaman ve nerede bir sonuca varmamız gerektiğini öğrenmektir. Bu durum, çok çeşitli meselelerle ilgili olarak öğrenmeye çalıştığımız bir başka önemli derstir. Kesin bir sonuca varmak zorunda olduğunuz -hem mümkün olduğu için hem de buna ihtiyaç olduğu için- şeylerle, herhangi bir kesin sonuca varmak zorunda olmadığınız ve hatta denememeniz gereken zamanlar ve koşullar arasındaki farkı nasıl çizersiniz? Belki bazı geçici fikirler oluşturabilir ve bunları insanların yanıt vermesi için ortaya koyabilirsiniz, ancak esas olarak daha fazlasını öğrenmelisiniz, daha fazlasını öğrenmeniz gereken bir aşamadasınız. Bu da daha derinden özümsemeye çalıştığımız bir başka önemli derstir. Yani evet, karşılıklılık noktasına katılıyorum; öte yandan bu durum partimizin tabiri caizse kaba ve hantal biçimde değil, doğru yöntemleri ve doğru yaklaşımı uygulamak zorunda olduğu özel sorumluluğu bulunduğunu da ortadan kaldırmaz.

Dipnotlar:

1)“İşçilik” ile dar ve yüzeysel bir “işçi sınıfı kültürü” anlayışını kastediyorum. – BM.

2)2002 yılında bu konuşmanın gerçekleşmesinden bu yana, RCP bu meseleyi incelemeye devam etti ve eşcinselliğin biyolojik temelli bir fenomenden ziyade sosyal olarak belirlenmiş bir fenomen olmasının muhtemel olduğunu söylemenin doğru olmadığı -bu şekilde bir sonuca varılacak bilimsel bir temelin olmadığı- sonucuna vardı. RCP’nin şimdi kabul ettiği gibi, hem biyolojik hem de sosyal faktörlerin tüm insan cinsel çekiciliğine dahil olduğu gerçeğinin ötesinde sonuca varmak için yeterince şey bilinmemektedir. Tüm bu konu hakkında daha fazla şey öğrenilmesi gerekir ve metodolojik olarak bilimsel olmayan sonuçlar çıkarmamak, hatta gerçek olmayan bu tür “eğilimler” formüle etmemek oldukça önemlidir.

[*Eşcinsellik Konusunda Yeni Taslak Programındaki Konumumuz Üzerine | Yeni Komünizm \(yenikomunizm.com\)](https://yenikomunizm.com)

Trump Faşizminin Adice ve İşbirlikçi Bir Şekilde Savunulması: Gary Leupp’un Counterpunch’taki İlkesiz Saldırısı Üzerine

Editörün Notu: 13 Ağustos 2020 tarihinde *Counterpunch* sitesinde Gary Leupp’un [“RCP, Faşizm, Başkan Bob Biden’ın Başkanlığını Destekliyor”](#) başlıklı tamamen iftira ve çarpıtmalarla dolu olan makalesi yayınlandı.

Bu iftiralar Bob Avakian’ın 1 Ağustos 2020 tarihinde web sitemizde de çevirisi yayınlanan revcom.us’taki tarihi önemdeki [“Şu Anki Acil Durum, Trump / Pence Rejimini Acilen Gönderme İhtiyacı, Bu Seçimlerde Oy Vermek ve Devrim İçin Temel İhtiyaç Üzerine”](#) açıklamasına karşı yazılmıştı.

Gary Leupp'un yazısına yanıtı içeren aşağıdaki makale 17 Ağustos 2020 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlandı. Leupp'un dürüst olmayan, iftiralara dayanan temel olarak entelektüel ahlaktan noksan problemlili tarzının ve bilim karşıtı düşünce yapısının bir teşhiri olarak da ele alınabilecek bu yazının dikkatle okunması ve üzerine düşünülmesi gerekiyor. Çevirisini okurlarımızın dikkatine sunarız.

Kaynak

için

bkz:

<https://revcom.us/a/661/gary-leupp-unprincipled-attack-in-counterpunch-en.html>

Gary Leupp'ın Trump faşizmine yönelik *Counterpunch* web sitesindeki bahanesi -veya savunusu- entelektüel açıdan dürüst olmayan, ahlaki açıdan alçakça ve tehlikeli bir şekilde zararlıdır. 5 noktanın üzerinde durmak gerekiyor:

*** Leupp, Trump'ın faşist olamayacak kadar beceriksiz olduğunu iddia ediyor. Yanlış. Trump pek çok aptalca şey söylese de, şu an etkin bir faşist ekip oluşturdu ve faşist ajandasının pek çoğunu "başardı".**

Leupp şöyle diyor: "...Trump'ın dört kurmay heyeti vardı, bunlardan biri olan John Kelly, ona meşhur 'kaçık' ve 'salak' dedi. Dört bakanı vardı, Rex Tillerson ona 'lanet olası bir moron' dedi. Altı ulusal güvenlik danışmanı vardı, Jim Mattis'in onu 'beşinci veya altıncı sınıf mezununa' benzetti ve eleştirmeye devam etti: "Adam Beyaz Saray'ı yönetmekten aciz olduğunu gösterdi, sıkıyönetimi veya Yeni Düzeni pek de dayatamadı."

Leupp'un aksine, bu tam olarak da Trump tarafından benimsenen yıkıcı yaklaşımın bir belirtisidir. Faşizmin gerektirdiği liberal burjuva demokrasisinin normlarını yıkmaya ya da faşist programı ve ajandasını keyifle uygulamaya yeterince hazır olmadığı veya istekli olmadığı şeklindeki düşünceyi insanlara yedirmek!

Leupp, Trump'ın sözünü yasa olarak kabul eden ve yasayı Trump'ın iradesine göre bükmeye istekli olan Hristiyan faşist

Başsavcı Bill Barr'dan bahsetmiyor; ya da federal kolluk kuvvetlerini paramiliter güçler halinde bir araya getiren ve Demokratların yasa yapıcılarını tarafından kontrol edilen şehirlere konuşlandırılan İç Güvenliğin başındaki Chad Wolf; veya binlerce Gestapo benzeri ICE ve Sınır Devriyesi görevlisini göçmenlere karşı düzenleyip bunlara yol veren ABD Göçmen Bürosu Başkanı Ken Cuccinelli; örneğın bunda Netflix dizisi *Immigration Nation* tarafından belgelenen niteliksel bir artış olması; ya da "Önce Amerika" politikasını savunan ultra-şovenist, Hıristiyan faşist Dışışleri Bakanı Mike Pompeo.

Bu durum, programlarını uygulamaya hazır faşist bir kabinenin, Trump'ın emirlerini yasalarla veya toplum içinde veya egemen sınıfın diğerk kesimlerinden gelecek muhalefetle kısıtlanmaması için bir araya getirilmesidir. Kabine ve rejimi belirleyen faşist misyonu daha da belirginleştiren şey, Tillerson, Mattis ve Kelly gibi generallerin ve ana akım muhafazakarların ayrılışlarıdır.

Leupp'un Trump'ın **"Beyaz Saray'ı yönetmekten aciz olduğu, sıkıyönetim veya Yeni Düzen'i çok daha az dayattığı"** şeklindeki ifadesinde Trump ve faşist rejiminin şimdiye kadar yaptıklarını tamamen görmezden gelme durumu mevcut! Leupp'in hüsnü niyetini Bob Avakian'ın (BA) anlattıklarıyla bir karşılaştırın:

"Trump'ın Anayasal ilkeleri açık bir şekilde ihlal ettiğini görüyoruz; federal hükümet kurumlarından çeşitli fırtına askeri birlikleri göndererek muhalefeti cezalandırılmaya çalışıyor. Portland'ta, Chicago'nun iç mahallelerinde ve başka şehirlerde protestolara devam eden halkı bastırmaya çalışıyor."

Buna ek olarak, Trump, federal mahkemelere gerici yargıçlar ordusunu etkin bir şekilde yığmış durumda. Leupp'a hayret etmemek mümkün değıl.

*** Leupp, Trump'ın her bakımdan kelimenin tam anlamıyla**

Hitler'e benzememesi nedeniyle tehdit oluşturmadığını iddia ediyor. Yine yanlış – saçma bir şekilde yanlış.

Leupp, Trump'ın "Neo-Naziler ve Ku Klux Klancılar arasında potansiyel taraftarı lejyonları" olduğunu bildiriyor, ancak hemen bize "Mussolini'nin Ulusal Faşistleri [\[1\]](#) veya Hitler'in Nasyonal Sosyalistleri gibi disiplinli bir faşist parti oluşturmadıkları" konusunda güvence veriyor. Faşist haydutların, bu hafta sonu Konfederasyonu ve açık beyaz üstünlüğünü savunmak için -veya Michigan'daki Demokrat milletvekillerine karşı- Stone Mountain, Georgia, Kalamazoo, Michigan da dahil olmak üzere ülke çapında seferber ve tezahür ettiğini görüyoruz. Bunlar otomatik tüfeklerle tepeden tırnağa silahlanmış, tam takım savaş teçhizatı giymiş ve ülkedeki en yüksek makam tarafından desteklenmiştir. Sendikaları ezici bir çoğunlukla Trump'ı destekleyen polislerden ve kanun görevlilerinden destek alıyorlar.

Leupp, NAZI Almanya'sında Hitler ile faşist konsolidasyonun düğüm noktalarına atıfta bulunarak "Reichstag yangını veya Kristallnacht (Kristal Gece) saldırılarının görülmediği" kehanetinde bulunuyor. Bu durum Avakian'ın şu açıklaması ile düşünülebilir: **"Trump/Pence rejimi tarafından temsil edilen bu rejimin hakikatini ve yörüngesini göremeyen veya görmeyenler tarafından, sıklıkla küstahça bir kabul görmeme tavrı ile karşılandık. Bu kesimler mevcut rejimin halihazırda yapmış olduğu korkunç şeylerin çoğunu görmezden gelerek ya da bunları önemsizleştirerek tehlikeyi açıkça yok saydılar; ve daha sonra da bu rejim tarafından henüz yapılmayanları bu şeylerin yapılamayacağına dair birer "kanıt" olarak nitelendirmeye çalıştılar."**

Avakian şu şekilde devam eder:

"Şimdi, bu geç ve kritik zamanda, bu rejimin faşist doğasını ve önceki faşist rejimlerin uyguladığı dehşetle gerçek paralelliklerini "alarme geçirmeye çalışan bir abartı" olarak ele almak – işte bu yalnızca tarihteki hayati önemdeki

dersleri değil, aynı zamanda Trump'ın Hristiyan faşistlere verdiği sözleri yerine getirdiği gerçeğinin önemi de dahil olmak üzere, mevcut durumun son derece tehlikeli gerçekliğini göz ardı etmek demektir."

Leupp, "Ama Reichstag yangını veya Kristallnacht saldırısı yok ki" şeklindeki saçma kehanetinde, Trump'ın "Ekim sürprizi" ile seçimleri ertelemeye çalıştığına dair yaygın endişe ve alarm durumu [\[2\]](#) karşısında adeta bir huzur kehanetçisi gibi görünüyor. Eğer seçimler yapılırsa, seçimleri kaybetme durumunda faşist haydutların iktidarda kalmaları için çağrıda bulunulması durumuna yönelik endişeler var. Colin Powell'ın eski genelkurmay başkanı Albay Lawrence Wilkerson, Bill Maher'in *Real Time* programında bu olasılığı "sokaklarda kan dökülecek" şekilde tanımladı.

Leupp'ın faşizmin olmadığına dair gerekçeleri -ve evet, bunu basitleştirerek onunla işbirliği içinde olması- ABD'de Trump/Pence faşist rejimiyle güçlenen faşizmin tehlikesini ve insanlığın menfaatlerini küçümsemesi eğer çok tehlikeli bir şey olmasaydı, bundan ancak bir şaka olurdu. Leupp'ın ilerici bir sitedeki uzun ve sıkıcı açıklaması "kitleleri sakinleştirmeyi", felç olarak kalmalarını sağlamayı ve hareketsizliği rasyonelleştirmeyi hedefliyor. Bu nedenle de ahlaki olarak iflas etmiş durumda. Metodolojik olarak, bir tarihsel fenomenin tam anlamıyla bir diğerini her yönden izlemesi gerektiğini söyleyen Leupp, belli ayrıntılarda açıkça ve doğal olarak farklılık gösterecek benzer dinamiklere sahip şeylerden ders çıkarmayı da imkansız hale getirmektedir.

**** Leupp, Trump'ın bir tür gizli pasifist olduğunu ima ediyor – nükleer silahlarla ilgili üç anlaşmayı bozmasına veya geri çekmesine, drone savaşlarını artırmasına, ABD'nin savaşta olmadığı bir ülkenin generalini öldürmesine ve diğer yaşanan benzeri görülmemiş derecede agresif müdahalelere rağmen bunu diyebiliyor.***

Leupp şunu ileri sürüyor; "Tweetleri aracılığıyla her gün

kadın düşmanlığı, ırkçılık ve cehalet yayıyor. Peki ya savaş? Trump (kelimelerin ne anlama geldiğini bilmek zorunda değil) kendisini şimdiye kadarki 'en militarist' başkan ilan ediyor. Ama bu tamamen laftadır, ortada bir icraat yok.”

Öncelikle, kendisi kadın düşmanlığını ve ırkçılığı yalnızca çeşitli tweetlere ve retoriğe indirgiyor. Leupp, kampanya duyurusunda Trump'ın Meksikalılar için “tecavüzcüler” demesinden, bu ulusu temizlemesi için kiralanmış binlerce ICE görevlisinden, teröre maruz kalan milyonlarca göçmenden hiç bahsetmiyor, bunlar üzerine tek bir söz söylemiyor. Kürtaj hakkına ve doğum kontrolüne karşı kadın karşıtı program ve politikalardan tek bir kelime ile bahsetmiyor ya da federal yargı sisteminin Hristiyan faşistlerle istiflenmesi üzerine hiçbir şey söylemiyor.

Raymond Lotta'nın [“Trump'ın Savaş Taciri Olmadığını Düşünen Absürt ve Tehlikeli Fantezi”](#) makalesinde de gösterildiği gibi, Trump'ın ordu ve savaş üzerine “sırf laf, icraat yok” şeklinde kabul edilmesi ve Trump'ın gizli bir pasifist olarak görülmesi, eğer çok tehlikeli bir şey olmasaydı ancak abuk sabuk bir komedi olurdu.

Trump, “Önce Amerika” ajandasını Amerikalıların üstünlüğü retoriği ile “restore” ederken “hile” durumundan bahsederek zorunda olduğu gereklilikler ve belirli bir mantıkla diğer güçler üzerinde avantaj kazanmaya çalışıyor. Yeni nesil nükleer bombalar da dahil olmak üzere askeri harcamaları artırmış durumda ve “Nükleer bombalarımız varsa onları neden kullanamıyoruz?” diye sorduğu biliniyor. Avakian'ın dediği gibi, kendisi gerçekten de parmağı nükleer düğmede olan kaçık bir zorbadır – silah antlaşmalarından çekilmesinin, İran'a ve hatta Çin'e karşı artan saldırı ve savaş tehditlerinin ardından özellikle tehlike artmış bulunuyor. Olgulara bakacak olursak, Trump'ın İran nükleer anlaşmasını parçalaması, milyonlarca insanın korkunç acı çekmesine neden olan yaptırımları artırması ve üst düzey İranlı yetkili Qassim Suleimani'nin topyekün bir savaşa dönüşebilecek açıkça suikast

ile öldürölmesi ne olacak? [\[3\]](#)

*** Leupp'in faşizm tanımı: "Hmm, olmadığı zamanlar haricinde o dediğim gibi bir şeydir"**

Leupp sorar: "Faşizm nedir?... Faşizm genellikle şirket ve devlet iktidarını birleştirmeye, demokrasiyi bastırmaya, ırkçı ideolojileri desteklemeye ve SAVAŞ YAPMAYA çalışır. Bazıları faşizmin kitle tabanlı bir parti ve karizmatik bir yönetici gerektirdiğini söyler. Sınıfsal analiz aracılığıyla [Leupp bunu öğretir] Avrupa faşizminin hangi yönlerinin Japonya'da olup olmadığını not edebiliriz; bu durum biraz entelektüel çaba gerektirir. RCP'de de eksik olan şey budur."

Ne gerzekçe laf salatası ama! Gary Leupp, tüm entelektüel konuşma çabalarına rağmen, BA'nın on yıllar öncesine dayanan faşizm hakkında yazdığı her şeyi okumuş durumda mı? Sadece faşizmin ne olduğunu değil, kökleri ve altında yatan itici güçlerin ne olduğuna, Amerika'da açık beyaz üstünlüğü, kadın düşmanlığı ve Amerikan şovenizmine yoğunlaşan Hristiyan faşizmindeki belirli biçimleri ve tezahürleri nelerdir bunu biliyor mu? Yalnızca bir örnek olarak temel bir esere bakılabilir: *"Bob Avakian: The Need to Drive Out the Fascist Trump/Pence Regime and the Fundamental Need for Revolution."* [Bob Avakian: *"Trump/Pence Faşist Rejimini Göndermek ve Devrim İçin Temel İhtiyaç"*]

Ancak öncelikle Leupp'in kriterli tanımına geri dönelim ve bunları bu rejime uygulayalım:

- **Şirket ve devlet iktidarını birleştirmek: Geçerli**
- **Demokrasiyi bastırmak: Geçerli**
- **Irkçı ideolojiiyi teşvik etmesi: Geçerli**

Leupp'in savaş kriterlerini eklerseniz, ki bu kriterleri muhtemelen ülkeleri işgal etmek anlamına gelir, bu mantıkla NAZI Almanyası, Almanya'nın Polonya'yı işgal ettiği 1939 yılına kadar zaten faşist olamazdı, keza Mussolini'nin İtalya'sı da. Ve Franco'nun İspanyası [\[4\]](#) da savaş konusunda

testi geçemezdi! Avakian açıklamasında şunu belirtiyor: "... bu sadece korkunç politikalar meselesi değil, aynı zamanda en temel haklar olduğu varsayılan şeylerin acımasızca baskı ve ihlaline dayanan niteliksel olarak farklı bir yönetim biçimidir."

Avakian'ın yazdığı gibi: "Bütün bunlar korkunç şeyler olsa da, bu sadece korkunç politikalar meselesi de değildir; bu durum acımasız baskıya ve en temel haklar olduğu düşünülen şeylerin ihlaline dayanan **niteliksel olarak farklı bir yönetim biçimidir.**"

Avakian şunu belirtiyor:

"Trump'ın şu anda yaptığı bütün şeylerde, -buna Yüksek Mahkeme kararları ve emsalleri (örneğin, kürtaşı yasaklama ve bayrak yakmayı cezalandırmak) için yaptığı açık çağrılar, tekrarlanan yasa ihlalleri ve kendisinin kanun olduğu şeklindeki ısrarı da dahildir- çok daha bariz bir faşist diktatörlüğün baş döndürücü gölgesini görebiliyoruz. **Faşizm şudur: vahşi kapitalist sistem adına açık ve agresif bir diktatörlük uygulamak, hukukun üstünlüğünü şiddet ve terörle çiğneyip saptırmak ve derin toplumsal bölünme ve akut krizlerle başa çıkmak için (hem ülke içinde hem de küresel alanda) aşırı müdahale girişimleri.** Trump'ın "Eğitim Sekreteri" Betsy DeVos'un hamleleriyle -Hristiyan faşist olan kendisinin nihai amacı kamu eğitimini ve seküler eğitimi köktenci Hristiyan öğretisiyle değiştirmektir- "resmi (Hristiyan faşist) ideolojinin" Trump/Pence rejimi versiyonunun ana hatlarını görebiliriz. Yalnızca okul çocuklarının değil, toplumdaki herkesin beyaz Hristiyan faşist bir Amerika'ya sadakat sözü vermesi gereken bir durumun baş döndürücü gölgesinin farkına varabiliriz."

Leupp'i bu gerçekliği görmesini engelleyen ve kör eden nedir? Tüm tarih çağrışımlarına rağmen, belki de Leupp, Amerikan liberal burjuva demokrasisine ve onun kurumlarının istisna olduğuna dair inanca o kadar derinden bağlı ki, kendisi onun -

faşizmin- burada olamayacağına ve temelde burjuva demokrasisinin sınırları içinde olamayacağına içtenlikle inanıyor. Belki de burjuva seçimlerinin mantığında kendi tuzağına düşen ve bunun ötesini göremeyen Leupp, Bob Avakian'ı bu yarışmanın sınırlı koşullarında Biden'ı Trump'tan daha iyi olarak ortaya koymasını yanlış yorumluyor gibi görünüyor.

Gerçekte Avakian, Biden'e oy vermenin gerekliliğini belirtirken şunları söylüyor:

"Mesele Biden ve Demokratların "iyi" bir şeyi temsil edip etmedikleri ya da temel anlamda Demokratların Cumhuriyetçilerden "daha iyi" olup olmadığı değildir. Bu tarafların ikisi de iktidardaki siyasi partileri yönetiyor ve hiçbir aday en temel ve esas anlamda "iyi" bir şey temsil etmiyor. Biden anlamlı bir şekilde Trump'tan "daha iyi" değildir – bununla birlikte Trump da değildir ve faşist düzenin sağlamlaştırılması ve uygulanması açısından gerekli olan hareketin bir parçası olmadığı anlamına gelir."

"Bu seçime, hangi adayın "daha iyi" olduğu şeklindeki bir bakış açısıyla yaklaşmak söz konusu olanın gerçekten derin risklerini ve potansiyel sonuçlarını anlamamak demektir. Gerçek şu ki, bu seçimlerden yalnızca tek bir "iyi" çıkabilir: Trump'a ve tüm faşist rejime kesin bir yenilgi yaşatmak. Bunu yapmak, Trump/Pence rejimi tarafından temsil edilen her şeye ve bu sistemin tüm baskı ve adaletsizliklerine karşı mücadeleyi sürdürmeye devam etmek için çok daha iyi koşullar yaratacaktır ve dünya halklarına büyük bir hediye olacaktır."

Ancak Leupp buna atıfta bulunmaz veya buradan alıntı yapmaz ve Leupp'in uzun ve sıkıcı yazısını okuyan kimse de bunu bilemez!

*** Leupp: Sadece hatalı değil, entelektüel olarak da dürüst olmayan ilkesiz biridir.**

BA'nın konumunu çürüttüğünü iddia etse bile, Leupp'in entelektüel sahtekarlığı BA'nın **"Şu Anki Acil Durum, Trump /**

Pence Rejimini Acilen Gönderme İhtiyacı, Bu Seçimlerde Oy Vermek ve Devrim İçin Temel İhtiyaç  zerine” açıklamasındaki gerçek ifadelerine herhangi bir gerçek atıfta bulunmaz veya ondan alıntı yapmaz. Trump/Pence faşist rejimi ve yaklaşan seçimlerle neyle karşı karşıya olduğumuza dair kapsamlı bir analiz içeren açıklamanın tamamı ve yapılması gerekenler, Leupp tarafından faşist medyanın da çarpıtarak paylaştığı ve vizyonları ve ufukları daha da dar olan küçük burjuva sosyal demokrat reformistlerle paylaştığı basitleştirilmiş bir çarpıtma olan “Biden’a oy ver” sözüne indirgenmiştir.

Leupp’in bıktırıcı yazısını okuyan hiç kimse, Avakian’ın bu rejimi ortadan kaldırmak için kitlesel siyasi direnişe yönelik ısrarlı ve tekrarlanan çağrılarını bilemez, buna bu açıklamanın başlarında yer alanlar da dahildir:

“Eğer bu rejim gücünü daha da pekiştirir ve korkunç hedeflerini uygulamada daha fazla hamle yaparsa, bu durum adaletsizlik ve baskıya direnme girişimleri açısından yıkıcı bir başarısızlıkla sonuçlanacaktır; ve büyük olasılıkla demokratik hakların savunucuları ve anlamlı ilerici reform savunucularının yanı sıra, temel devrimci değişim için mücadele yürüten örgütlü kuvvetlerin de acımasız bir şekilde bastırılmasına, hatta bu kesimlerin imha edilmesine yol açacaktır.”

“En temel anlamda, kitleleri bu faşist rejimin devrilmesi talebi etrafında harekete geçirme ihtiyacı, kurumsallaşmış beyaz  st nlenmeciliğine, polis terörüne ya da bu sistemin zorbalıklarına karşı diğer kitle hareketleri ile çelişmemektedir. Bütün bu mücadeleler temel bir birlik içindedir ve bütün bu mücadeleler çok önemlidir ve bunların hepsi karşılıklı olarak birbirini güçlendirici bir şekilde anlaşılmalı ve bu şekilde inşa edilmelidir.”

“Bu rejimi devirmek için sadece oy verilmesine güvenmek neredeyse kesin olarak çok kötü, hatta feci sonuçlara yol açacak bir durumdur. Bu durum özellikle de

mevcut rejimin halihazırda yaptıkları ve Trump'ın seçimlere ilişkin söyledikleriyle daha da geçerlidir."

Buradaki entelektüel standartların, özenin veya bütünlüğün Leupp'un açıklamasında tamamen eksik olduğunu görmek üzücü bir durumdur.

Leupp'in RCP'nin eşcinsellik konusundaki eski pozisyonunu çarpıtarak hatırlatması da bir başka örnektir. Birincisi, bu bahsedilen konuyla alakasız (non sequitur) bir durumdur. [\[5\]](#) İkincisi, RCP'nin Avakian önderliğindeki gerçek konumunun ve 17 yılı aşkın bir süreçtir titiz bir şekilde analiz edilen metodolojik hataların tamamen çarpıtılmasıdır. Bu çalışmalar [burada](#) ayrıca [burada](#) mevcuttur. Üçüncüsü, bunu Leupp'in parçasına öncelikle dahil etmenin asıl amacı, insanların BA'ın açıklamasının gerçek içeriğiyle etkileşime geçmesini engellemektir. Bu durum "linç kültürü" çağında alaycı bir şekilde hedefli bir iftiradır.

Bu durum, büyük bir tehlike anında entelektüel ve ahlaki açıdan dürüst olmamak demektir.

Özetle, Leupp'un saldırısı insanlığa ciddi bir zarar vermektedir. Bob Avakian'ın bu tehlikenin karakteri ve bununla nasıl mücadele edileceğine dair derin bir analizle ortaya çıktığı akut bir tehlike anında, Leupp, okuyucuları Avakian'ın açıklamasından uzaklaştırmak ve bu açıklamaları çarpıtmak için kendi platformunu kullanmaktadır. Bu durumu ancak ağır bir ifade doğru tanımlar ve bunu yine de söylemek gerekir: aktif işbirlikçilik.

Referanslar:

[\[1\]](#) Mussolini, 1930'lerde Libya ve Etiyopya'ya savaş açtı (ve faşist İtalya 2.Dünya Savaşı'na dahil oldu). Mussolini iktidardaydı ve İtalya'da faşist rejimi hüküm sürüyordu – 1930'lardaki bu savaşlardan bir süre önce, 1922'de iktidara gelmiş ve bundan yaklaşık beş yıl sonra siyasi muhalefeti ortadan kaldırarak faşizmi

pekiştirmişti. Faşistler daha önceden de faşisttir -ve faşist rejimler de faşist rejimlerdir- başka ülkeleri işgal etsinler ya da etmesinler durum budur.

[2] Bkz: “Bu Başkanlık Seçimi: Bir Düzine Florida, Uzayıp Giden Davalar, Pek Çok Fesatlık”.

<http://yenikomunizm.com/bu-baskanlik-secimi-cok-sayida-florida-uzayip-giden-davalar-pekçok-fesatlik/>

[3] Bkz: “America—the Lying, Deal-Breaking Aggressor in the Persian Gulf” ve “On the U.S. Assassination of Soleimani and the Heightened Danger of War” – revcom.us.

[4] Francisco Franco, İspanyol hükümetine ve 1939’dan 1975’e kadar faşist bir rejime başkanlık eden bir generaldi.

[5] Non sequitur, Latince “çıkartılamaz” anlamına gelir, daha önce yapılan argüman veya ifadeden mantıksal olarak çıkartılamayacak bir sonuç veya ifade anlamına gelir.

Kökten Bir Kopuş Zamanı: Peri Masalları ve Geleneğin Zincirleri

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*” başlıklı kitabındandır. *Revolutionary Worker*’ın 975.sayısında 27 Eylül 1998 tarihinde yayınlanmıştır. İlgili yazı dizisinin birinci bölümüdür.

“Kemiklerin Minberi” içinden yapılan bu seçkide, Bob Avakian, William Bennett’in *Erdemler Kitabı*’nı eleştirmektedir. Bennett, Clinton’un istifasını talep eden güçlü bir ses olarak ortaya çıkmıştı. Ayrıca o dönem yayınlanan kitabı *Öfkenin Ölümü*, Clinton meselesini ve 1960’lardaki cinselliğe dair fikirlerin bu ülke için büyük bir sorun olduğu yönünde analizlerini içermektedir.

William Bennett’in “Erdemler Kitabı”na göz attığım zaman ilk izlenimim gerçekten de şaşırtıcı bir şekilde kitabın aslında oldukça zararsız göründüğüne yönelikti. Ne de olsa Bennett, saldırgan sağcı takımın önde gelen bir ismiydi. Kendisi, Reagan ve Bush yönetimlerinde, “uyuşturucuya karşı savaş” ve “suçla savaş” adı altında yoksullara savaş açan bir yetkilidir. Ayrıca eğitim alanında ve genel olarak eski zamanların geleneklerinden herhangi bir sapma durumuna karşı agresif bir şekilde saldıran biridir. Bennet’in bahsi geçen kitabını ben de temin ettim. Kitap ABD’de “en çok satan” kitap oldu ve “geleneksel Amerikan yaşam tarzını” ve “geleneksel değerleri” yayan kültürel ve ideolojik saldırıda önemli bir rol oynadı. Bununla birlikte “Erdemler” kitabı, “muhafazakar” ilkelerin yalnızca gürültülü şekilde sunulması da değildir. Peri masalları ve çeşitli fabllar, konuşmalar, hikayeler, şiirler ve romanlardan alıntılarının, ayrıca çeşitli denemeler, diyaloglar, vaazlar vb.’nin eklektik bir koleksiyonu biçimindedir.

Yine de, söylendiği gibi ilk izlenimler yanıltıcı olabilir. “Erdemler” kitabı zararsız değil, sinsidir. Görünüştaki masumiyeti onun gerçek sinsiliğine hizmet eder. “Gençlerin ahlaki eğitimi gibi uzun yılları bulan onurlu bir göreve yardımcı olmayı amaçladığını” belirterek başlar... “Kalbin ve zihninin iyiye doğru eğitilmesinden” bahseder. “İyi”nin bir tanımı olduğu veya herkesin bunu tanıyabileceği ve üzerinde anlaşmaya varılması gerektiği izlenimi yaratılır. Yani çok eski zamanlardan itibaren var olan, şimdi ve her zaman var olacak tam olarak bir İYİ’den bahsedilir. Bu şekliyle, Bennett’in bir “gündemi” olduğu gerçeğinin ve onun “iyi” kavramının belirli bir sınıfın -servet biriktiren, diğerlerini sömürerek ve onlara baskı yaparak toplumu yöneten bir sınıfın- bakış açısını ve çıkarlarını yansıttığının üzeri örtülür.

Bu aldatmaca, Bennett'in "iyi" modelini, belirli bir sınıfsal temele dayanan verili içeriği evrensel "erdemler" olarak öne sürülen çeşitli niteliklerle katman katman sunarak inşa etmesi gerçeğiyle derinleşir. Örneğin, "Giriş" bölümünde şöyle yazar: "Amerikalıların büyük çoğunluğu dürüstlük, merhamet, cesaret ve azim gibi bazı temel karakter özelliklerine saygı duymaktadır." Kitabını, bu nitelikler ve diğer altı nitelik ile ilgili bölümler şeklinde düzenler: Öz Disiplin, Sorumluluk, Dostluk, Çalışma, Sadakat ve İnanç. Bu listedeki sonuncu unsurun olası istisnası haricinde ("İnancın" dini inançta olduğu gibi kör ve sorgulamayan inancı ifade edip etmemesine bağlı olarak ya da derinden benimsenen fakat aynı zamanda maddi gerçekliğe dayanan inanç şeklinde olabilir) genel olarak bu niteliklere karşı kesin bir şekilde karşı olduğumu söylemeyeceğim, zaten bunu yapacak çok az insan vardır. Fakat buradaki mesele şudur: Bu niteliklere hangi içerikler yüklenmiştir ve bunlar hangi bağlamda var olurlar?

Örneğin "**Azim**" özelliğini ele alalım. Mao Zedong'un Seçme Eserleri arasında geleneksel bir Çin masalı olan "Dağları Kaldıran İhtiyar Budala" üzerine bir yorum bulunur. Bu masal, yaşlı bir adamın kaldırmaya kararlı olduğu dağları bir çapa yardımı ile kazmak için oğullarını toplamasının hikayesidir. Zorluklara ve alaylara rağmen, yaşlı adam ısrar eder ve eğer yaşamı boyunca bu dağları kaldıramazsa, çocuklarının ve gerekirse gelecek nesillerin dağlar kaldırılincaya kadar çalışmaya devam edeceklerini belirtir. Sonunda olaylar şöyle gelişir, tanrı adamın bu azminden etkilenir ve dağların kaldırılmasını sağlar. Mao bunu, Çin halkının üzerinde baskı yaratan baskı "dağlarını" devirmek için devrimci savaşı sürdürme görevine uygulamıştır: Devrimcilerin ihtiyar budala adam gibi olduklarını ve halk kitlelerinin masaldaki tanrı gibi olduğunu söyler. Kitleler "dağları" kaldırmak için devrimcilerle birleşeceklerdir, işte bu yüzden devrimci savaşçılar sebat etmelidir. Ancak bunun William Bennett'in aklındaki türden bir ders olduğunu pek sanmıyorum!

Ya da Bennett'in "Erdemler"inden biri olan "**Çalışmak**"ı ele alalım. Mel Watkins'in "On The Real Side" adlı kitabında - kölelik günlerinden günümüze Afro-Amerikan mizahı üzerine bir araştırmadır- ortaya koyduğu ilginç şeylerden biri, köleler arasında oldukça popüler bir mizah türünün efendilerini alt ederek işten kaçan kölelere dair hikayeler olmasıdır. Şimdi bu tür kölelerin "erdemli" olmadığını mı düşünmeliyiz? Bu direniş biçimiyle özdeşleşen Siyahi halk kitlelerinin uygun "çalışma etiğinden" yoksun olduklarına gerçekten inanmamız mı gerekiyor?

Ya da "Erdemler"in "**Öz Disiplin**" başlıklı ilk bölümünden, çocukların kendilerini düzgün bir erkek veya kız imajı doğrultusunda -ki bu ikisi arasındaki fark çok açıktır ve 50'lerde ABD'de büyüyen herkes için oldukça aşikardır- şekillenmeleri veya şekillendirilmeleri gerektiğine dair pasajları ele alalım. Örneğin, bu pasajlardan birinde (Emilie Poulsson'un bir şiiri ile) bize "küçük kızların/insanların görmekten hoşlanılacak türden biri olarak, adeta bir menekşe kadar mütevazı, bir gül goncası kadar tatlı... bir elmas kadar parlak, bir inci kadar saf" olması gerektiği vurgulanır. Bunların erkek çocuklarında olması gereken nitelikler olmadığını hepimiz biliyoruz: Erkek çocuklar açısından yüksek otoritelere itaat edip onların hizmetinde kaldıkları müddetçe kaba ve güçlü olmanın güzel, ayrıca gerekli olduğu kabul edilir.

Peri Masalları ve Cinsiyet Kalıpyargıları

Bir kez daha, Bennett'in ırkçılığa, cinsiyetçiliğe, şovenizme ve diğerlerine karşı olmakla ilgili beylik laflarına ve 19. yüzyıl feministi Susan B. Anthony gibi insanlardan birkaç alıntının Bennett'in "Erdemler"inde bulunmasına rağmen, bu kitabı okurken kitabın en başından sonuna kadar "geleneksel" cinsiyet rolleri veya kalıpyargıların birer örnek model olarak gösterilmesine şaşırmamak gerekiyor. Ne de olsa Bennett'in bütün amacı böylesi bir "gelenek" "erdemlerini" yüceltmektir.

Bennett'in kendini kontrol etmeyi veya hoşlanmayacağıın şekillerde de olsa kontrol edilmeyi öğren şeklindeki korkunç uyarılarla tanıttığı şiir "Küçük Bir Kız Vardı" başlığını taşımaktadır. Şiirde bir kez daha o eski "çifte standart" sunulur. Geyik için iyi olan şeyin kaz için iyi olmadığı aktarılır. Son kıta bunu açıkça ortaya koyar: "Kızın annesi sesleri duydu/Oğlan çocuklar olduğunu sandı/Tavan arasında dövüşerek oynuyorlar diye düşündü/Ancak merdivenden tırmandığında/Jemima'yı orada buldu/Tuttu ve ona güçlü bir şekilde tokat attı."

Bunun gibi incilerin yanı sıra, "Erdemler" arasına serpiştirilmiş şekilde yakışıklı prensler tarafından -prensler ilk önce kurbağa olarak görünseler bile- kurtarılan veya mutluluğa götürülen bakire prenseslerin bilindik peri masalları yer alır.

"Fakat sonuçta bu oldukça zararsız değil mi ki? Elbette bunun cinsiyet kalıpyargılarını devam ettirdiği söylenebilir, ama bunun gibi küçük şeylerden büyük bir şey yapmak "politik doğrucu aşırılık" ve "FemiNazilerin" zorbalığı değil mi?"

Bütün bu "politik düzeltmeler" oldukça gülünç, hatta çileden çıkarıcı, öyle değil mi? "Politik Olarak Doğru Uyku Zamanı Hikayeleri" isimli küçük parodiler kitabının amacı belli ki bu. Görünüşe göre bu kitap son zamanlarda ABD'de en çok satanlardan biri haline geldi. Ancak, eski peri masallarının "politik olarak doğru" eleştirilerini taklit eden bu "Uyku Zamanı Öykülerini" okurken asıl dikkatimi çeken şey, orijinal masalların yeniden yazılması değil, zengin ve yoksul, prensler ve sıradan insanlar, erkekler ve kadınlar vb. arasındaki ayrımların doğal ve kaçınılmaz olduğu düşünülen bir çağı aydınlatarak bunun gerçekler ışığında görülmesi gerektiğidir.

Gerçekten de böyle masalların etkisinin olduğu söylenebilir mi? Sundukları modeller ve ahlak, en nihayetinde gerçekten fazlasıyla masum mu? Bu makaleyi yazmaya hazırlanırken incelediklerim arasında bana gönderilen ABD gazetelerinden

kupürler de vardı ve bunlardan biri Judith Sherven ve James Sniechowski'nin *USA Today*'den (24 Ocak 1995) bir makalesidir. Başlığı "Kadınlar neden tacizcilerle birlikte kalıyor?" ve alt başlığı ("öne çıkartılan vurucu kısmı") "Milyonlar açısından güçlü, koruyucu, cinsel açıdan tutkulu ideal erkek bir aşk-romanı fantezisi. Bela davet ediliyor." şeklindeydi.

Aşk romanı, bugün ABD toplumunda "Çirkin Prens" masalının eşdeğeri. Genç kızlara ve kadınlara yöneliktir. Bu makaleye göre (Forbes dergisinden alıntı yaparak) 25 milyon Amerikalı kadın her ay ortalama 20 aşk romanı okuyor! Bu makale çok önemli bir soru soruyor ve çok çarpıcı bir cevap veriyor: "Bu kadınlar neyi bu kadar çekici buluyor? Onlara bakacak ve kendilerini güvende hissettirecek güçlü, baskın bir erkek tarafından 'kurtarılma' umudu ve heyecanını." Ama hayatın gerçeği ile -böylesi erkeklerin tahakkümü altında yaşanarak- Harlequin romanlarının romantik fantezileri gerçekleşemez. Süreç çoğu zaman korkunç bir kabusla dönüşür.

"Geleneksel ilişkilerin" ve beraberindeki "geleneksel değerlerin" güçlendirilmesi, en azından söylemek gerekirse,

bu suç ve şiddeti ortadan kaldırmaya pek yardımcı olmayacak, ve işin aslı yalnızca onun için ve daha genel olarak, bu suçların dramatik bir ifadesi olduğu baskıcı toplumsal ilişkiler için daha fazla kılıf ve hatta “meşruiyet” sağlamaya hizmet edecektir. – Bob Avakian

(Bu durum, bana kökeninde [Latince *familia*’dan gelen] aile kelimesinin “modern Filistin idealini, duygusallık ve aile içi uyumsuzluğun bir bileşimini”, öte yandan eski Roma’daki bir hanedeki “kölelerin toplamı” için kullanılan ve yalnızca köleleri üzerinde değil, aynı zamanda karıları ve çocukları üzerinde de yaşam ve ölüm gücüne sahip olan bir erkek tarafından yönetilen bir hane şeklindeki Engels’in gözlemini anımsatıyor.)

Grimm’in peri masallarının -ve aynı türden fablların günümüzdeki modern versiyonlarının- kızları bu romantik fantezileri kabul etmeye ve harekete geçirmeye koşullandırmada önemli bir rol oynadığını ve onlar açısından sonuçların zararlı ve aşağılayıcı olacağını görmemek mümkün mü? William Bennett ve şürekası, bu “kadınsı erdemler” idealini ve onların getireceği “ödülleri” güçlendirmeye çalışırken, sonuç olarak dayatmaya çalıştıkları “ahlaki eğitimin” doğası ve etkisi nedir?

EV: TEHLİKELİ BİR YER

Şiddet içeren suçlar, sokaklardaki suçlar, çocukları öldüren çocuklar ve çok daha fazlası hakkında amansız bir propaganda ve yutturmaca yağmuru yapılsa da -ayrıca şiddet suçları bugün Amerika’da büyük bir toplumsal sorun olmasına rağmen- medya, politikacılar vb. tarafından çok fazla duyurulmayan şeylerden biri de kadınlar ve çocuklar için cinayet de dahil olmak üzere şiddet içeren suç ve vahşete en çok maruz kaldıkları yerin aslında kendi evleri “evin erkeği” olması gerçeğidir. Kadınların kocaları tarafından tecavüze uğrama olasılıkları ayrıca çocukların babaları tarafından cinsel saldırı ve tacize uğrama olasılıkları yabancılar tarafından gerçekleştirilen

saldırılardan daha yüksektir. Hem son yıllarda -hem de büyük ölçüde “60’ların” (aslında 1970’lere kadar taşınan) toplumsal ayaklanmaların bir sonucu olarak ve özellikle de o ayaklanmalardan ortaya çıkan kadın hareketi nedeniyle bu korkunç “aile içi” şiddet konusuna bu derece ışık tutulabilmiştir. Ondan önce, bu mesele büyük ölçüde karanlıkta, “ev”in kapalı kapılarının ardında örtülüydü ve “geleneksel ailenin” “kutsallığı” tarafından korunuyordu.

Çok yakın zamana kadar, egemen kültürde “evlilik içi tecavüz” kavramı bir çelişki olarak görülüyordu. 1980’lere kadar, ABD’deki çoğu eyalette erkekler yasal olarak karılarına tecavüz edebiliyorlardı ve bu durum ancak son iki yıl içinde tüm eyaletlerde suç olarak ilan edildi. (Kuzey Carolina, 1993 sonlarında bunu yapan en son eyaletti). Elbette bu yasaların geçmesine rağmen, çeşitli “beyaz yakalı suçlar”, Siyahi halka ve toplumun egemen kurumları tarafından insandan daha değersiz olarak gösterilen ve mağdur edilen diğer halklara yapılan suçlarla birlikte, evlilik içi tecavüzler, kadınlara yönelik şiddetin önemli bir biçimi ve insanların en az cezalandırıldığı büyük suçlardan biri olmaya halen devam ediyor. “Geleneksel ilişkilerin” ve beraberindeki “geleneksel değerlerin” güçlendirilmesi, en azından söylemek gerekirse, bu suç ve şiddeti ortadan kaldırmaya pek yardımcı olmayacak, ve işin aslı yalnızca onun için ve daha genel olarak, bu suçların dramatik bir ifadesi olduğu baskıcı toplumsal ilişkiler için daha fazla kılıf ve hatta “meşruiyet” sağlamaya hizmet edecektir.

Bennett ve diğerlerinin ABD’nin üzerine kurulduğu “temellere dönme” zamanının geldiğini ve “60’ların karşı-kültür” saldırısının Amerika’daki “ahlaki çürümenin” ve yaygın suçların nedeni olduğunu söylediklerini duyunca, bunlara şunu sormalıyız: Yani her yıl sayısız kadının kocaları tarafından tecavüze uğradığı ve bunların hepsinin yasal olduğu bir duruma geri mi dönmemiz gerekiyor? Yüzlerce, belki de binlerce Siyahinin yıllar yılı linç edildiği ve buna rağmen bu

vakaların nadiren suç sayıldığı bir duruma geri mi dönmemiz gerekiyor?

Bennett ve şürekası kuşkusuz bunu kastetmediklerini söyleyecektir. Ancak gerçek şu ki, kızların ve kadınların aslında erkeklerin cinsel malı oldukları, evlenip kocaları tarafından zevk ve talan nesnesi haline getirilene kadar babalarının “koruması” altında “saf bakireler” olarak hazır tutulmaları “geleneğini” pekiştirmek istiyorlar.

(Cinselliğin metalaştırılması, cinsel fetih ve yağma -ve tüm bunların kadın düşmanı özü- açığa çıkarılmalı ve kökünden sökülmalıdır, “geleneksel değerler” ve onların yandaşları bunu ortadan kaldırmanın yolunu gösteremezler, işin aslı bu kesimler yaşanan durumun ifadeleri ve temsilcileridir)

Bennett ve şürekası, Siyahi halka sivil bir şekilde hareket edilmesi için, yani sistematik ayrımcılığa ve vahşete, günlük nefret ve hakaretlere maruz kaldıkları gerçeği karşısında sessizce, boyun eğen bir şekilde davranmaları için belirli “medeni haklar” bahşedileceği bir durum istiyorlar.

Gerçek şu ki, Bennett gibi insanlar kapitalist Amerika'nın temeline ve kurumsal yapısına yerleşik olan erkek üstünlüğünü ve beyaz üstünlüğünü agresif bir şekilde yeniden savunmanın peşindeler ve demek istedikleri -ve yapmak durumunda oldukları şey- bu sistemin üzerine inşa edildiği ve dayandığı devasa ve canavarca suçların temel “geleneğini” korumak ve ilerletmektir.

Radikal Kopuşlar

Bennett gibi insanların “60'lara” ve onun “karşı kültürüne” bu kadar çok ateş açmasının ana nedenlerinden biri şudur: Bunlar, Bennett'in “erdemlerinin” altında yatan gerçeğin tamamını olmasa da, bunu büyük ölçüde açığa çıkarmıştır. Doğruluğun sancaktarı ve özgürlüğün kalesi olarak bilinen yönetici sınıfın otoritesini ve meşruiyetini önemli ölçüde sorgulatmıştır. Ancak “60'lar” bundan çok daha fazlasını

yaptı.

0 dönemde dünya çapında devrimci bir ykseliŖe ek olarak ve bunun bağlamında, ABD'deki milyonlarca insan geçerli olan szleŖmelerden koptu, inisiyatifler kurdu, kariyercilik ve para peŖinde koŖmaya toplumsal hiyerarŖik düzende belli bir konum elde etmek için kavga etmeye odaklanmayan, bilinçli olarak "Tanrı yanında olduğu bir numaralı Amerika"yı reddeden bu insanlar, yeni iliŖkiler ve yeni kültürel ifadeler için mücadeleyi üstlendiler. Pek çok insan, uğruna savaŖtıkları Ŗeylerin önünde bir engel olduğunu ve savaŖtıkları tüm kötülüklerin ortak bir kaynağının olduğunu anlamaya baŖladı. Bu kapitalist-emperyalist sistemdi. Suça bulaŖmıŖ birçok kiŖinin bakıŖ açıları geliŖtirildi ve devrime katıldılar. İnsanların bir Ŗeyleri -ve kendilerini dnŖtrmek için- gerekli olan büyük potansiyel devrimci mücadele sayesinde güçlü ve canlı bir Ŗekilde gösterildi.

Pentagon'daki savaŖ karŖıtı protestocular ile savaŖ planlayıcıları arasındaki; Kara Panterler ve J. Edgar Hoover arasındaki; bir yanda Siyahi, Latino, Asyalı ve Yerli halklar ile diğer yanda hükümet arasındaki; "geleneksel" rollerine baŖkaldıran kadınlarla ülkeyi yöneten zengin yaŖlı erkekler arasındaki; en geniŖ anlamıyla yeni müziği ne çıkaran gençlik ile onları Ŗeytanın müritleri ve medeniyet yağmacıları olarak kınayan vaizler arasındaki mücadele çizgileri keskin bir Ŗekilde izilmiŖti. Ve o çalkantılı zamanlar boyunca, kurulu düzene, egemen iliŖkilere ve geleneklere baŖkaldıranlar, giderek ortak bir dava ve güçlü bir birlik buldular; hem ahlaki hem de politik inisiyatifi giderek kazandılar -ve bunu hak ettiler- egemen sınıflar ise kendi yönetimlerini savunmak için saldırıya geçtiler, ancak giderek ve hak ettikleri Ŗekilde ahlaki ve politik otoritelerini kaybettiler.

Ancak ne yazık ki, o dönemde belki de insanların yüz binlercesi devrimci fikirleri taŖır hale gelmiŖ ve milyonlarcası radikalleŖip eŖitli direniŖ biçimleriyle ayaklanmış olsa da, bir devrim olmadı. Eski yönetici sınıf

yönetmeye devam etti, eski sistem yürürlükte kaldı. Ve böylece, ABD'deki ve uluslararası arenadaki koşulların ve ilişkilerin değişmesiyle birlikte, bu bütün süreç boyunca öne sürülenlerin çoğu ve "60'lar" ayaklanması tersine döndü. İnsanların bir kısmı egemen sınıflara ortak oldu, bir kısmı bozuldu, bir kısmı da tamamen ezildi. Ancak hepsi böyle olmadı ve bu durum, gücü elinde bulunduran egemenlerin boğazına takılmış bir kemik olmaya devam etmektedir.

GERİ DÖNÜŞ YOK. "60'lar" geri getirilemez ve yapılabilsaydı da geri getirilmesi yeterli olmazdı. Çünkü "60'lar" da tam olarak ileri gitmemiştir. Öte yandan William Bennett gibi insanlar da "50'leri" geri getiremezler. Gelecek için savaş şu andan ileriye doğru verilecek.

Radikal olarak farklı ve daha iyi bir dünya vizyonundan vazgeçmeyenler ve böyle bir vizyonu ilk kez arayanlar veya yeniden keşfedecekler açısından asıl meydan okuma geçmişteki yükselişlerdeki en iyi unsurları ileriye taşımak, bunları daha da ileriye taşımaktır. Marx ve Engels'in sözünü ettiği bu iki radikal kopuşu yani geleneksel mülkiyet ilişkileri ve geleneksel fikirlerden radikal kopuşu fiilen gerçekleştirmenin araçlarını geliştirmektir.

Kurtuluşu hedeflemeyen girişimlere ve geleneğin zincirlerinin eski püskü bir "devrim" bayrağı altında güçlendirilmesine karşı, burada söz konusu olan gerçek ve eşi benzeri görülmemiş bir devrimdir. Bahsedilen şey, binlerce yıldır korkunç sonuçlar doğuran ve şimdiye kadar kaçınılmaz şekilde baskıcı bölünmeler üreten insanlık tarihini yepyeni bir aşamaya ilerletmekten ve bunların geride bırakılmasından daha azı değildir. Geleneğin zincirlerini kırmak için verilen savaşın can alıcı kısmı, bu tarihi önemdeki dönüşüme tekabül eden kökten yeni bir ahlakı öne çıkarmaktır. Bu durum gerçekler ışığında "geleneksel ahlakın" ne olduğunu ortaya çıkarabilir ve aynı zamanda insan ilişkileri için çok daha yüksek bir temele giden yolu aydınlatabilir.

Kemiklerin Minberi